

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๓๒๐ ชุด เป็นแบบสอบถามของครู ๒๐ ชุด และของนักเรียน ๒๒๐ ชุด สำหรับแบบสอบถามของนักเรียนนี้ยังได้แยกออกเป็นสำหรับนักเรียนที่เรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ๔๐ ชุด และสำหรับนักเรียนที่ไม่เรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ๒๒๐ ชุด หรือในอัตราส่วน ๑ : ๗ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการที่ได้วางไว้ในบทที่ ๒ ปรากฏผลของการวิจัยดังนี้

ครู

ภาค ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

ประชากรที่เป็นครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสมซึ่งมีจำนวน ๒๐ คน นั้น ได้มาจากโรงเรียนต่าง ๆ ดังนี้

โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนครู
สามเสนวิทยาลัย	พระนคร	๒
พิบูลวิทยาลัย	ลพบุรี	๔
นครสวรรค์	นครสวรรค์	๗
ราชสีมาวิทยาลัย	นครราชสีมา	๕
แก่นนครวิทยาลัย	ขอนแก่น	๗
รอยเอ็ดวิทยาลัย	ร้อยเอ็ด	๒
เบญจมาภรณ์รังษฤษฎ์	ระยอง	๕

โรงเรียน	จังหวัด	จำนวนครู
ยุพราชวิทยาลัย	เชียงใหม่	๕
อุครพิทยานุกูล	อุครธานี	๗

ประชาชนดังกล่าวเป็นชาย ๑๗ คน หญิง ๔๓ คน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในตำบลเดียวกับโรงเรียนที่ทำการสอนเพียงร้อยละ ๑๐ มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดเดียวกับโรงเรียนที่ทำการสอนร้อยละ ๒๑.๖๗ มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเดียวกับโรงเรียนที่ทำการสอนร้อยละ ๒๖.๖๗ ส่วนผู้ที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเดียวกับโรงเรียนที่ทำการสอนมีมากที่สุดคือร้อยละ ๔๑.๖๖

อายุของครูทั้ง ๖๐ คนนี้ ที่สูงสุดคือ ๕๕ ปี และต่ำสุดคือ ๒๑ ปี อายุเฉลี่ยของครูคือ ๒๔.๕๕ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูคือ ๗.๗๔ แสดงว่าครูส่วนมากมีอายุยังน้อยหรือเป็นครูใหม่ ประสบการณ์การสอนของครูสังคัมศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสมจึงมีน้อย

ประสบการณ์การสอนโดยทั่วไป ครูที่มีประสบการณ์การสอนที่สูงที่สุดคือ ๓๐ ปี และต่ำสุดไม่ถึง ๑ ปี โดยเฉลี่ยครูมีประสบการณ์ในการสอน ๗ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๗.๒๓ ปี ในจำนวนครูทั้ง ๖๐ คนนี้ ครูที่มีประสบการณ์การสอนไม่ถึง ๑ ปีมีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๒๖.๖๗ ส่วนประสบการณ์การสอนสังคัมศึกษานั้น ครูที่มีประสบการณ์การสอนวิชาที่สูงที่สุดคือ ๑๕ ปี และต่ำสุดไม่ถึง ๑ ปี โดยเฉลี่ยแล้วครูทั้ง ๖๐ คนมีประสบการณ์ในการสอนสังคัมศึกษาเพียง ๔.๐๓ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ ๔.๖๒

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนทุกวิชาใน ๑ สัปดาห์ ที่สูงสุดคือ ๒๔ ชั่วโมง และต่ำสุดคือ ๔ ชั่วโมง เฉลี่ยแล้วครูสอน ๑๕.๑ ชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนคือ ๒.๖๓

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนเฉพาะหมวดสังคัมศึกษาใน ๑ สัปดาห์ที่สูงที่สุดคือ ๒๔ ชั่วโมง และต่ำสุดคือ ๑ ชั่วโมง คิดเป็นชั่วโมงเฉลี่ยที่สอนสังคัมศึกษาต่อ ๑ สัปดาห์คือ ๑๗.๐๕ ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนสังคัมศึกษาต่อ ๑ สัปดาห์

คือ ๔.๐๘

ในด้านวุฒิของครูนั้นมีดังนี้

วุฒิปริญญาตรีรวม ๔๔ คน ได้แก่

อ.บ.ค.ม. ๑ คน

ก.ศ.บ. ๓๕ คน

ค.บ. ๗ คน

ศ.ศ.บ. ๔ คน

ศ.บ. ๑ คน

ระดับ ป.ก.ศ.สูงหรือเทียบเท่ารวม ๑๑ คน ได้แก่

พ.ม. ๖ คน

ป.ว.ส. ๒ คน

ป.ม. ๓ คน

ระดับ ป.ก.ศ.หรือเทียบเท่ารวม ๑ คน ได้แก่

ป.ก.ศ. ๑ คน

จากการพิจารณาวุฒิครูพบว่า ครูสังคัมศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ส่วนมากจะมีวุฒิปริญญาตรี คือมีจำนวนร้อยละ ๔๐ แสดงว่าโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสมมีครูสังคัมศึกษาที่มีคุณวุฒิส่งเป็นจำนวนมาก

สำหรับวิชาเอก และวิชาโทที่ครูสังคัมศึกษาทั้ง ๖๐ คนเลือกเรียนเมื่อศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูนั้นมีแตกต่างกันไปดังจะได้แสดงให้เห็นตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑

วิชาเอกและวิชาโทที่ครูสังคมศึกษาเลือกเรียนในระหว่างศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู

วิชา	ครูที่เลือกเรียนเป็นวิชาเอก		ครูที่เลือกเรียนเป็นวิชาโท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศึกษา	๑๘	๓๐.๐๐	๑	๑.๖๗
ประวัติศาสตร์	๑๗	๒๘.๓๓	๗	๑๑.๖๗
ภูมิศาสตร์	๘	๑๕.๐๐	๓	๕.๐๐
ภาษาไทย	๓	๕.๐๐	๑๒	๒๐.๐๐
ภาษาอังกฤษ	๒	๓.๓๓	๗	๑๑.๖๗
วาทเขียน	๑	๑.๖๗	—	—
ศิลปศึกษา	๑	๑.๖๗	—	—
โภชนาการ	๑	๑.๖๗	—	—
คณิตศาสตร์	—	—	๓	๕.๐๐
ภาษาฝรั่งเศส	—	—	๑	๑.๖๗
ชีววิทยา	—	—	๓	๕.๐๐
วิชาผสม	๘	๑๓.๓๓	—	—
ไม่ได้เลือกเรียน	—	—	๒๓	๓๘.๓๓

จากตารางที่ ๑ จะเห็นว่าครูที่เลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๓๐.๐๐ รองลงมาได้แก่ครูที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์จำนวนร้อยละ ๒๘.๓๓ และครูที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาเอกจำนวนร้อยละ ๑๕.๐๐ สำหรับวิชาโทนั้น ครูที่ไม่ได้เลือกเรียนวิชาโทมีเป็นจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๓๘.๓๓ รองลงมาได้แก่ครูที่เลือกเรียนวิชาประวัติศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาโทคือร้อยละ ๑๑.๖๗

ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่เลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกและวิชาโท

ยังมีจำนวนน้อย เพราะโครงการมัธยมแบบประสมนั้นต้องการให้ครูสังคมศึกษาสอนหมวดวิชาสังคมศึกษาได้ครบทุกวิชาในหมวด จึงเป็นปัญหาของการปฏิบัติงานตามโครงการที่วางไว้

ครูที่สอนหมวดวิชาสังคมศึกษานั้น เป็นครูที่สอนครบทุกวิชาในหมวดสังคมศึกษา จำนวน ๒๑ คน หรือร้อยละ ๓๕.๐๐ และครูที่สอนเป็นบางวิชาในหมวดสังคมศึกษา มีจำนวน ๓๕ คน หรือร้อยละ ๖๕.๐๐ ซึ่งแสดงว่าโครงการมัธยมแบบประสมที่ต้องการจะให้ครูสังคมศึกษาทำการสอนวิชาในหมวดสังคมศึกษาครบทั้ง ๔ วิชานั้น บรรลุวัตถุประสงค์ได้น้อย

สาเหตุที่ครูสังคมศึกษาทำการสอนวิชาสังคมศึกษานั้น ได้แสดงไว้ตามตารางดังต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๒

เหตุผลของครูในการสอนสังคมศึกษา

เหตุที่สอน	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ได้รับการศึกษาแขนงนี้มาโดยเฉพาะ	๔๒	๗๐.๐๐
๒. มีความสนใจและสมัครใจที่จะสอน	๒๔	๔๐.๐๐
๓. ทำการสอนชั่วคราวเพราะขาดครู	๘	๑๓.๓๓
๔. ไม่ถนัดสอนวิชาอื่น	๑	๑.๖๗

จากตารางที่ ๒ จะเห็นว่าเหตุผลในการสอนสังคมศึกษาของครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๗๐.๐๐ เพราะได้รับการศึกษาแขนงนี้มาโดยเฉพาะ รองลงมาคือร้อยละ ๔๐.๐๐ สอนสังคมศึกษาเพราะมีความสนใจและสมัครใจที่จะสอน ครูสังคมศึกษาร้อยละ ๑๓.๓๓ ทำการสอนชั่วคราวเพราะขาดครู และครูร้อยละ ๑.๖๗ ทำการสอนสังคมศึกษา

เพราะไม่ถนัดสอนวิชาอื่น

สำหรับตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ ของครูนอกเหนือไปจากการสอนนั้นจักแยกเป็นประเภทดังนี้

ตารางที่ ๓

ตำแหน่งหน้าที่อื่นของครูสังกัดศึกษาที่นอกเหนือไปจากการสอน

ตำแหน่งหน้าที่	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. อาจารย์ใหญ่	-	-
๒. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	-	-
๓. หัวหน้าสายวิชา	๑	๑.๖๗
๔. ครูประจำชั้น	๘๖	๗๖.๖๗
๕. ครูแผนกวิชาการ	๓	๕.๐๐
๖. ครูแนะแนว	-	-
๗. ครูเวร	๑	๑.๖๗
๘. ครูรักษาดินแดน	๑	๑.๖๗
๙. ครูบรรณารักษ์หมวดคลังคัมภีร์ศึกษา	๑	๑.๖๗
๑๐. ผู้ช่วยบรรณารักษ์	๑	๑.๖๗
๑๑. อาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมสังคัมภีร์ศึกษา	๓	๕.๐๐
๑๒. อาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมทัศนศึกษา	๑	๑.๖๗
๑๓. ไม่มีตำแหน่งอื่นใด	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๓ แสดงว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๖.๖๗ มีตำแหน่งครูประจำชั้นนอกเหนือไปจากการสอนสังคัมภีร์ศึกษา และครูที่ไม่มีตำแหน่งอื่นใด

นอกเหนือไปจากการสอนมีจำนวนน้อย คือร้อยละ ๓.๓๓

ผลการวิจัยแสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนมากมีตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือไปจากการสอน อย่างไรก็ตาม ครูที่มีตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร สังคมศึกษามีจำนวนน้อย คือครูร้อยละ ๑.๖๗ เป็นครูบรรณารักษ์หมวดสังคมศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมทัศนศึกษา และจำนวนร้อยละ ๕.๐๐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมสังคมศึกษา

สำหรับความรู้ความเข้าใจของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมก่อนการเป็นครูในโรงเรียนปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ ๔

ความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมก่อนปฏิบัติงานการสอนของครูสังคมศึกษา

ความรู้ความเข้าใจ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เคยศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมในค่านวัตกรรมประสงค์ หลักสูตร และวิธีการจัดการศึกษาอย่างกระจ่างชัด	๒	๓.๓๓
๒. เคยศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมมาพอสมควร	๓๓	๕๕.๐๐
๓. เคยศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมมาเล็กน้อย	๑๕	๓๑.๖๗
๔. เคยได้ยินแต่ชื่อโครงการมัธยมแบบประสมเท่านั้น	๔	๖.๖๗
๕. ไม่เคยรู้จักหรือได้ยินเกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมเลย	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๔ ความรู้ของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสม ก่อนการทำการสอนในโรงเรียนนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๕.๐๐ เคยศึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมพอสมควร รองลงมาคือร้อยละ ๓๑.๖๗ เคยศึกษา และมีความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมเล็กน้อย

สำหรับความรู้ความเข้าใจของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมในขณะปฏิบัติงานการสอนในปัจจุบันมีดังนี้

ตารางที่ ๕

ความรู้เกี่ยวกับโครงการมัธยมแบบประสมในปัจจุบันของครูสังคมศึกษา

ความรู้ความเข้าใจ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตร และการวัดผล อย่างกระจ่างชัดและมีความเข้าใจองแทแล้ว	๕	๑๕.๐๐
๒. ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตร และการวัดผล เฉพาะหมวดวิชาสังคมศึกษาอย่างกระจ่างชัด	๒๐	๓๓.๓๓
๓. ยังมีความสงสัยของใจในวิธีการจัดการศึกษา หลักสูตรและการวัดผลของโรงเรียนมัธยมแบบประสม	๒๘	๔๖.๖๗
๔. ไม่สนใจในวิธีการจัดการศึกษา ตั้งใจจะสอนวิชาที่ได้รับ มอบหมายให้ทำการสอนเท่านั้น	๓	๕.๐๐

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๖.๖๗ ยังมีความสงสัยของใจในวิธีการจัดการศึกษา หลักสูตร และการวัดผลของโรงเรียนมัธยมแบบประสม รองลงมาคือร้อยละ ๓๓.๓๓ ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตรและการวัดผลเฉพาะหมวดวิชาสังคมศึกษาอย่างกระจ่างชัด ส่วนครูที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตรและ

การวัดผลอย่างกระจ่างชัด และมีความเข้าใจองแท้แล้วมีเพียงร้อยละ ๑๕.๐๐ ครู
จำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๕.๐๐ ไม่สนใจในวิธีจัดการศึกษา ตั้งใจจะสอนวิชาที่ใครรับ
มอบหมายให้ทำการสอนเท่านั้น

เกี่ยวกับอาคารสถานที่ซึ่งใช้ในการทำการสอนของครูสังคมศึกษาปรากฏผล
การวิจัยว่า ในโรงเรียนที่ทำการวิจัยทั้งสิ้น ๕ โรงเรียน มีอาคารสถานที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๖

อาคารสถานที่ที่ใช้ประกอบการสอนสังคมศึกษา

อาคารสถานที่	จำนวนโรงเรียน
๑. ห้องสมุดสำหรับนักเรียน	๕
๒. ห้องสมุดสำหรับครูสังคมศึกษา	๔
๓. ห้องสังคมศึกษา	๕
๔. ห้องฉายภาพยนตร์	๓
๕. ห้องเก็บอุปกรณ์สังคมศึกษา	๗
๖. พิพิธภัณฑสังคมศึกษาของโรงเรียน	๑

จากตารางที่ ๖ โรงเรียนทั้ง ๕ โรงเรียนมีห้องสมุดสำหรับนักเรียนและรองลงมา
คือโรงเรียนจำนวน ๔ โรงเรียนมีห้องสังคมศึกษา รองลงมาคือโรงเรียนจำนวน ๗ โรง
มีห้องเก็บอุปกรณ์สังคมศึกษา โรงเรียนจำนวนน้อยที่สุดคือ ๑ โรงเรียนมีพิพิธภัณฑสังคมศึกษา
ของโรงเรียน แต่ผลการวิจัยปรากฏว่าห้องสังคมศึกษามีส่วนใช้เป็นที่กิจกรรมส่งเสริมชุมนุม
นุมนสังคมศึกษาเพียง ๖ โรงเรียนเท่านั้น ส่วนโรงเรียนอีก ๓ โรงเรียนไม่ได้มีการจัดตั้งชุมนุม
สังคมศึกษา

สำหรับปริมาณและคุณภาพของห้องสมุดนักเรียนในโรงเรียนทั้ง ๕ โรงเรียน
จากการสอบถามครูทั้ง ๖๐ คนปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๗

ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของห้องสมุดสำหรับนักเรียน

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. นักเรียนมาสารทคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบ การเรียนสังคมศึกษาทุกชั่วโมงที่สอน	๓	๕.๐๐
๒. นักเรียนสามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบ การเรียนสังคมศึกษาได้ทุกบทเรียน	๗	๑๑.๖๗
๓. นักเรียนสามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบ การเรียนสังคมศึกษาได้บางบทเรียน	๓๓	๕๕.๐๐
๔. นักเรียนสามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบ การเรียนได้ในบางวิชาของหมวดสังคมศึกษาและ ในบางบทเรียนเท่านั้น	๑๖	๒๖.๖๗
๕. นักเรียนไม่สามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบ การเรียนสังคมศึกษาได้เลย	๑	๑.๖๗

จากตารางที่ ๗ ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๕.๐๐ เห็นว่านักเรียนสามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบการเรียนสังคมศึกษาได้บางบทเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๖๗ มีความคิดเห็นว่่านักเรียนสามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบการเรียนได้ในบางวิชาของหมวดสังคมศึกษาและในบางบทเรียนเท่านั้น ครຈานวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑.๖๗ มีความคิดเห็นว่่านักเรียนไม่สามารถคนควาหนังสือในห้องสมุดประกอบการเรียนสังคมศึกษาได้เลย

ผลการวิจัยแสดงว่่าปริมาณและคุณภาพของหนังสือสังคมศึกษาในห้องสมุดสำหรับนักเรียนยังมีไม่สมบูรณนัก เพราะมีครูเพียงร้อยละ ๕.๐๐ ที่มีความคิดเห็นว่่า

นักเรียนสามารถค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดประกอบการเรียนสังคมศึกษาทุกชั่วโมงที่สอน
สำหรับหนังสือที่ครูใช้ค้นคว้าเพื่อใช้ประกอบการสอนสังคมศึกษานั้น ได้แบ่ง
แยกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔

หนังสือที่ครูสังคมศึกษาใช้ประกอบการสอน

ประเภทของหนังสือ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. วารสารการศึกษา	๑๒	๒๐.๐๐
๒. หนังสือสารคดี	๓๓	๕๕.๐๐
๓. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทความต่าง ๆ	๕๐	๘๓.๓๓
๔. เอกสารจากหน่วยราชการ	๒๕	๔๑.๖๗
๕. คู่มือครู	๓๔	๖๓.๓๓

จากตารางที่ ๔ แสดงว่า ครูสังคมศึกษาส่วนมาก คือร้อยละ ๘๓.๓๓
ใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และบทความต่าง ๆ ประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ
๖๓.๓๓ ใช้คู่มือประกอบการสอนสังคมศึกษา และครูจำนวนน้อยที่สุด คือจำนวนร้อยละ
๒๐.๐๐ ใช้วารสารการศึกษาประกอบการสอนสังคมศึกษา

ภาค ๒ วัตถุประสงค์ของการสอนสังคมศึกษา

ในภาคที่ ๒ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยวัตถุประสงค์ของวิชาต่าง ๆ ในหมวดสังคมศึกษาเป็น ๕ ระดับดังนี้

บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยิ่ง	แทนค่าเท่ากับ	๕
บรรลุวัตถุประสงค์มาก	แทนค่าเท่ากับ	๔
บรรลุวัตถุประสงค์ปานกลาง	แทนค่าเท่ากับ	๓
บรรลุวัตถุประสงค์น้อย	แทนค่าเท่ากับ	๒
บรรลุวัตถุประสงค์น้อยที่สุด	แทนค่าเท่ากับ	๑

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐาน (Hypotheses) ว่าวัตถุประสงค์แต่ละข้อนั้น ครูควร
จะบรรลุวัตถุประสงค์ทุกบทเรียนที่ทำการสอนหรือมีค่านำหนักเฉลี่ย = ๔

$$\text{การวิเคราะห์ได้ใช้สูตร } Z = \frac{\bar{X} - M}{S.D}$$

กำหนดระดับความมีนัยสำคัญ = ๕% โดยใช้ One Tail Test

ฉะนั้นค่า $Z = -๑.๖๔$

ผลการวิจัยปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ ๕

วัตถุประสงค์ในการสอนสังคมศึกษา
จำนวนครูทั้งสิ้น ๖๐ คน (N = ๖๐)

วัตถุประสงค์	X	S.D.	$\bar{X}-M$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการอันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตโดยคำนึงถึงความเหมาะสมแก่วัย สภาพสังคมปัจจุบัน และสภาพเศรษฐกิจของประเทศ	๓.๒๓	.๖๓	- .๓๓	-๑.๒๒
๒. เพื่อให้มีความรู้และทักษะอันเพียงพอแก่การศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น หรือให้มีพื้นฐานความรู้และทักษะอันจำเป็นแก่การฝึกงานรวมทั้งแนวทางการประกอบอาชีพต่อไป	๓.๒๐	.๕๔	- .๘๐	-๑.๔๘
๓. เพื่อให้มีโอกาสสำรวจความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตน	๓.๐๕	.๖๕	- .๘๕	-๑.๔๖
๔. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ทศนคติและลักษณะนิสัยอันดีงามซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน	๓.๒๒	.๖๘	- .๓๘	-๑.๑๕
๕. เพื่อส่งเสริมความคิคริเริ่มสร้างสรรค์และส่งเสริมให้รู้จักใช้วิจารณญาณของตนเอง	๓.๑๓	.๕๐	- .๘๓	-๑.๓๔*
๖. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันถูกต้องในคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรม หลักศาสนาและรู้จักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ	๓.๑๕	.๖๐	- .๘๕	-๑.๔๒
๗. เพื่อตระเตรียมนักเรียนให้เป็นผู้รับผิดชอบ				

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

วัตถุประสงค์	X	S.D.	$\frac{\bar{X}-M}{S.D.}$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. คอสังคมในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ	๓.๑๘	.๘๕	-๑.๘๒	-๐.๘๖
๒. เพื่อสร้างนิสัยของความร่วมมือในการทำงาน อย่างถูกต้อง	๓.๐๓	.๖๘	-๑.๘๗	-๑.๘๑
๓. เพื่อสร้างนิสัยในการอ่าน	๒.๘๗	.๘๘	-๑.๐๘	-๑.๑๘
๑๐. เพื่อสร้างนิสัยในการใช้เวลาว่างอย่างมี ประโยชน์	๒.๘๒	.๗๘	-๑.๐๘	-๑.๓๗
๑๑. เพื่อสร้างนิสัยของนักเรียนให้มีความรักชาติ บ้านเมือง	๓.๘๘	.๗๕	-๑.๕๒	-๑.๖๘
๑๒. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจปัญหาได้อย่าง ถูกต้อง	๒.๘๕	.๘๐	-๑.๐๕	-๑.๓๑

จากตารางที่ ๕ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๕% $Z = -๑.๖๘$ แต่ค่า Z ของวัตถุประสงค์ของการสอนสังคมศึกษาที่มีค่า Z น้อยกว่า -๑.๖๘ คือวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และส่งเสริมให้รู้จักใช้วิจารณ์ตนเอง ซึ่งแสดงว่าวัตถุประสงค์ข้อนี้ครูสังคมศึกษาไม่บรรลุผลได้ทุกบทเรียนที่ทำการสอนตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนวัตถุประสงค์ข้ออื่น ๆ นั้น ครูสังคมศึกษาสามารถทำการสอนแล้วบรรลุผลได้ทุกบทเรียนที่สอน ซึ่งเป็นการยอมรับวัตถุประสงค์ที่วางไว้

หมายเหตุ: สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ ถึงข้อที่ ๖ เป็นวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของโรงเรียนมัธยมแบบประสม แสดงว่าวิชาสังคมศึกษาได้สนองต่อวัตถุประสงค์ทั้ง ๖ ประการของโรงเรียนมัธยมแบบประสม

ตารางที่ ๑๐

วัตถุประสงค์ของวิชาประวัติศาสตร์
จำนวนครูทั้งสิ้น ๔๐ คน (N=๔๐)

วัตถุประสงค์	\bar{X}	S.D.	$\bar{X}-M$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง	๓.๖๕	.๖๕	-.๓๕	-.๕๑
๒. เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์และตัดสินปัญหาใน ปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยพื้นฐานทาง ประวัติศาสตร์	๓.๐๘	.๓๗	-.๕๒	-.๑๘
๓. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิวัฒนาการ การปกครองของประเทศไทย	๓.๒๓	.๓๔	-.๓๗	-.๑๐
๔. เพื่อให้นักเรียนศึกษาคุณลักษณะและผลงานของ บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์และยึดถือไว้เป็น ตัวอย่างที่ดี	๓.๒๘	.๖๐	-.๓๒	-.๒๐
๕. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของ ชาวไทยและมนุษยชาติในโลกในด้าน การดำรงชีวิต ประเพณีและความเชื่อต่าง ๆ	๓.๔๐	.๕๔	-.๖๐	-.๑๑
๖. เพื่อให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ (Primary and Secondary Sources)	๒.๓๕	.๘๓	-.๒๕	-.๕๑
๗. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้อุปกรณ์การเรียน อย่างถูกต้อง เช่น ลูกโลก พจนานุกรมทาง ประวัติศาสตร์ แผนที่ ฯลฯ	๓.๑๘	.๓๕	-.๘๒	-.๐๘

จากตารางที่ ๑๐ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๕% $z = -๑.๖๔$ แต่ค่าสถิติประสงค์ของวิชา
ประวัติศาสตร์ทุกข้อ ค่า z มีค่าตัวเลขมากกว่า -๑.๖๔ จึงยอมรับสมมุติฐานที่วางไว้
คือครูบรรลุลำดับประสงค์วิชาประวัติศาสตร์ทุกข้อในบทเรียนที่ทำการสอน

ตารางที่ ๑๑

วัตถุประสงค์ของวิชาภูมิศาสตร์
จำนวนครูทั้งสิ้น ๓๕ คน (N = ๓๕)

วัตถุประสงค์	\bar{X}	S.D.	$\bar{X}-M$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับมนุษย์และสังคม	๓.๕๓	.๖๐	-.๔๓	-.๗๒
๒. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับการครองชีพของมนุษย์	๓.๖๘	.๕๔	-.๓๑	-.๕๗
๓. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและความเป็นที่พึ่งของอนุรักษ์ทรัพยากร	๓.๖๐	.๖๘	-.๔๐	-.๕๘
๔. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการใช้แผนที่	๓.๐๕	.๘๕	-.๘๕	-๑.๐๐
๕. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านแผนที่	๓.๐๓	.๘๔	-.๘๗	-๑.๐๓
๖. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ได้อย่างถูกต้อง เช่น แผนที่ภูมิสถิติ อักษรานุกรมทางภูมิศาสตร์	๒.๘๑	.๘๘	-๑.๐๘	-๑.๒๒
๗. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ทางทฤษฎีทางภูมิศาสตร์ไปประยุกต์กับการประกอบอาชีพของตนในภายหน้า	๓.๐๓	.๘๔	-.๘๗	-๑.๑๕

จากตารางที่ ๑๑ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๕% $Z = -๑.๖๔$ แต่ Z ของวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ทั้ง ๗ ข้อ มีค่าตัวเลขมากกว่า -๑.๖๔ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ว่า คือครูบรรล่วัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ทุกข้อในทุกบทเรียนที่ครูทำการสอน

ตารางที่ ๑๒

วัตถุประสงค์ของวิชาหน้าที่พลเมือง
จำนวนครูทั้งสิ้น ๓๓ คน (N=๓๓)

วัตถุประสงค์	\bar{X}	S.D.	$\bar{X}-M$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันตามวิถีทางประชาธิปไตย	๓.๐๘	.๓๑	-.๘๑	-๑.๒๘
๒. เพื่อสร้างนิสัยในการศึกษาชาว เอกสารและนิตยสารที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	๓.๐๖	.๘๕	-.๘๕	-๑.๑๑
๓. เพื่อฝึกทักษะ ในการอ่านและฟังข่าวประจำวัน	๓.๐๖	.๓๖	-.๘๕	-๑.๒๘
๔. เพื่อสร้างนิสัยในการสังเกตการดำเนินงานของผู้บริหารและฝ่ายปกครองประเทศ	๒.๘๕	.๘๕	-๑.๐๖	-๑.๑๒
๕. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติและรักษากฎหมายตลอดจนระเบียบข้อบังคับของบ้านเมือง	๓.๒๓	.๘๑	-.๓๓	-.๘๐
๖. เพื่อฝึกนิสัยการเป็นผู้นำและผู้ตามตามวิถีทางประชาธิปไตย	๓.๐๖	.๘๕	-.๘๕	-๑.๑๑
๗. เพื่อฝึกทักษะในการทำงานเป็นหมู่คณะตามวิถีทางประชาธิปไตย	๓.๐๘	.๘๗	-.๘๑	-๑.๐๕

จากตารางที่ ๑๒ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๕% $Z = -๑.๖๔$ แต่ Z ของวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองทั้ง ๗ ข้อ มีค่าตัวเลขมากกว่า -๑.๖๔ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือครูบรรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองทุกข้อในทุกบทเรียนที่ครูทำการสอน

ตารางที่ ๑๓

วัตถุประสงค์ของวิชาศีลธรรม
จำนวนครูทั้งสิ้น ๓๗ คน (N=๓๗)

วัตถุประสงค์	\bar{X}	S.D.	$\bar{X}-M$	$Z = \frac{\bar{X}-M}{S.D.}$
๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในพุทธประวัติ	๓.๕๕	.๗๐	-.๕๑	-.๕๕
๒. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประวัติพุทธสาวลองค์สำคัญ	๓.๕๔	.๗๒	-.๕๖	-.๖๔
๓. เพื่อให้นักเรียนรู้จักโทษหลักธรรมที่ได้ศึกษามาแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวัน	๓.๑๖	.๘๓	-.๘๔	-๑.๐๑
๔. เพื่อให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของพุทธศาสนิกชน และสามารถปฏิบัติได้	๓.๒๔	.๖๕	-.๗๖	-๑.๑๗
๕. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อศาสนาพุทธและศาสนาอื่น ๆ ที่สำคัญของโลก	๓.๓๒	.๖๘	-.๖๘	-๑.๐๐

จากตารางที่ ๑๓ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๕% $Z = -๑.๖๔$ แต่ Z ของวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาศีลธรรมทั้ง ๕ ข้อ มีค่าตัวเลขมากกว่า -๑.๖๔ จึงยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือครูบรรลุมรรคผลวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาศีลธรรมทุกข้อในทุกบทเรียนที่ครูทำการสอน

สรุปผลการวิจัยวัตถุประสงค์ของการสอนสังคมศึกษา และวัตถุประสงค์เฉพาะของการสอนวิชาต่าง ๆ ในหมวดสังคมศึกษา ครูบรรลุมรรคผลวัตถุประสงค์ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้คือบรรลุมรรคผลวัตถุประสงค์ในทุกบทเรียนของแต่ละวิชาที่ครูทำการสอน นอกจากวัตถุประสงค์ของหมวดสังคมศึกษาในข้อที่ว่าเพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และส่งเสริมให้รู้จักใช้วิจารณญาณของตนเอง ซึ่งวัตถุประสงค์ข้อนี้ครูที่สามารถทำการสอนให้บรรลุมรรคผลได้มีจำนวนน้อยกว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ภาคที่ ๓ หลักสูตรประมวลการสอน และหนังสือแบบเรียน

สำหรับภาคนี้ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิจัยโดยแบ่งแยกออกเป็นรายวิชา
แต่ละวิชาของหมวดสังคมศึกษา และแบ่งแยกเป็นแต่ละระดับชั้น เพื่อให้เห็นปัญหา
อย่างกระจ่างชัดขึ้น ผลการวิจัยปรากฏตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๔

ปัญหาหลักสูตร และประมวลการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

ปัญหา	ครุ					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	๑๒	๘๒.๓๑	๑๔	๘๗.๕๐	๔	๓๓.๓๓
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	๗	๕๓.๘๕	๑๑	๖๘.๗๕	—	—
๓. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	๒	๑๕.๓๘	๑	๖.๒๕	—	—
๔. เนื้อหาในหลักสูตร เกินขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	—	—	—	—	—	—
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	๘	๖๘.๒๓	๑๓	๘๑.๒๕	๘	๗๕.๐๐
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๑	๗.๖๙	๒	๑๒.๕๐	—	—
๗. เนื้อหาไม่สนองความสนใจของนักเรียน	๑๒	๘๒.๓๑	๑๑	๖๘.๗๕	—	—
๘. เนื้อหาในหลักสูตร ไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน	๔	๓๐.๗๗	๔	๒๕.๐๐	—	—
๙. นักเรียนไม่อ่านเนื้อหาในหลักสูตร ไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	—	—	๓	๑๘.๗๕	—	—
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้	๘	๖๘.๒๓	๑๕	๙๓.๗๕	๑๐	๘๓.๓๓
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	๔	๓๐.๗๗	๘	๕๖.๒๕	—	—
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป	๖	๔๖.๑๕	๗	๔๓.๗๕	๑	๘.๓๓
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป	—	—	๓	๑๘.๗๕	๘	๖๖.๖๗
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๒	๘๒.๓๑	๑๔	๘๗.๕๐	๑๑	๘๑.๖๗
รวมครูที่ทำการสอน	๑๓		๑๖		๑๒	

จากตารางที่ ๑๔ แสดงว่า ปัญหาเรื่องหลักสูตรและประมวลการสอนวิชา
หน้าที่พลเมืองที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประสบเหมือนกันทุกชั้นคือ ปัญหาเนื้อหาใน
หลักสูตรแคบเกินไป กล่าวคือครูชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ ๖๘.๒๓ ครูชั้นม.ศ. ๒ ร้อยละ
๘๑.๒๕ และครูชั้นม.ศ. ๓ ร้อยละ ๗๕.๐๐ ประสบปัญหาในคานนี้ ปัญหาอีกประการ
หนึ่งคือ ปัญหาไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้โดยครูชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ
๖๘.๒๓ ครูชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๓.๗๕ และครูชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๓.๓๓ เป็นผู้
ประสบปัญหา ปัญหาประการสุดท้ายในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ครูทุกระดับชั้นประสบ
เหมือนกันคือ ปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน คือครูชั้น ม.ศ. ๑
ร้อยละ ๘๒.๓๑ ครูชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๗.๕๐ และครูชั้นม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๑.๖๗
ประสบปัญหาในคานนี้

สำหรับปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองเมื่อแยกออก
ตามระดับชั้นปรากฏว่า ชั้นม.ศ. ๑ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๘๒.๓๑ ประสบปัญหา
เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เนื้อหาไม่สนองความสนใจของ
นักเรียน และขาดประมวลการสอนประกอบการสอน ชั้น ม.ศ. ๒ ครูจำนวนมากที่สุด
คือร้อยละ ๘๓.๗๕ ประสบปัญหาไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ รองลงมา
คือร้อยละ ๘๗.๕๐ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เกิดความเบื่อหน่าย
และการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน ชั้น ม.ศ. ๓ ครูจำนวนมากที่สุดคือ
ร้อยละ ๘๑.๖๗ ประสบปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือ
ร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบปัญหาไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้

ตารางที่ ๑๕

ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาศีลธรรม

ปัญหา	ครุ					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	๕	๘๑.๘๒	๑๔	๕๓.๓๓	๑๐	๘๓.๓๓
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	๕	๕๕.๕๕	๘	๕๓.๕๓	—	—
๓. เนื้อหาซ้ำซากกับหมวดวิชาอื่น	—	—	—	—	๑	๘.๓๓
๔. เนื้อหาในหลักสูตรเกินขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	—	—	๑	๖.๖๗	—	—
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	๔	๓๖.๓๖	๕	๖๐.๐๐	๕	๓๕.๐๐
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๑	๕.๐๕	—	—	—	—
๗. เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน	๖	๕๕.๕๕	๑๐	๖๖.๖๗	—	—
๘. เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน	๑	๕.๐๕	๖	๔๐.๐๐	—	—
๙. นักเรียนไม่อาจนำเนื้อหาในหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	๑	๕.๐๕	๑	๖.๖๗	—	—
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้	๗	๖๓.๖๔	๑๐	๖๖.๖๗	๑๐	๘๓.๓๓
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	๑	๕.๐๕	๑	๖.๖๗	—	—
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป	๕	๕๕.๕๕	๘	๕๓.๓๓	๑	๘.๓๓
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป	๒	๑๘.๑๘	๑	๖.๖๗	๘	๖๖.๖๗
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๑	๑๐๐.๐๐	๑๔	๕๓.๓๓	๑๑	๘๑.๖๗
รวมครุที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๒	

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่า ปัญหาที่ครูสอนศิษกรรมส่วนใหญ่ทุกระดับชั้น
 ประสบคือ ปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย คือครูชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ
 ๘๑.๘๒ ครูชั้นม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๓.๓๓ และครูชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบอยู่
 ปัญหาอีกประการหนึ่งคือปัญหาไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ จำนวนครูที่
 ประสบปัญหาคือ ครูชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ ๖๓.๖๔ ครูชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๖๖.๖๗
 และครูชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๓.๓๓ ปัญหาประการสุดท้ายคือปัญหาการขาดประมวล
 การสอนประกอบการสอน จำนวนครูที่ประสบปัญหาคือ ครูชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐
 ครูชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๓.๓๓ และครูชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๑.๖๗

สำหรับปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนศิษกรรมแยกตามระดับชั้นมีดังนี้
 ชั้น ม.ศ. ๑ ครูทุกคนคือร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ประสบปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการ
 การสอน รองลงมาคือร้อยละ ๘๑.๘๒ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้
 เบื่อหน่าย และครูร้อยละ ๖๓.๖๔ ประสบปัญหาไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
 หลักสูตรได้ ชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบปัญหาการขาดประมวล
 การสอนประกอบการสอน และปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย รองลงมา
 คือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาเนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน และไม่อาจ
 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ ชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๑.๖๗
 ประสบปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๘๓.๓๓
 ประสบปัญหาหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย และไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
 หลักสูตรได้

ตารางที่ ๑๖

ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์บังคับ
(ภูมิศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

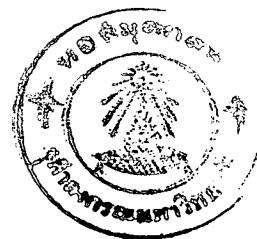
ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	๑	๓.๖๘	—	—	๒	๒๖.๖๗
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	๑๐	๓๖.๘๒	๑๓	๔๖.๘๗	๔	๕๔.๕๔
๓. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	๘	๒๘.๒๗	—	—	๑	๑๑.๑๑
๔. เนื้อหาในหลักสูตร เกินขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	—	—	—	—	—	—
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	๒	๕๖.๑๕	๘	๒๐.๐๐	๒	๒๖.๖๗
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๒	๑๕.๓๘	—	—	—	—
๗. เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน	๑	๓.๖๘	—	—	—	—
๘. เนื้อหาในหลักสูตร ไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน	๒	๕๖.๑๕	๑๒	๔๐.๐๐	๓	๓๗.๗๘
๙. นักเรียนไม่อาจนำเนื้อหาในหลักสูตร ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	๑	๓.๖๘	๕	๑๖.๖๗	๒	๒๖.๖๗
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้	๕	๑๖.๖๗	๑๓	๔๖.๘๗	—	—
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	—	—	๒	๕.๖๖	—	—
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มากเกินไป	—	—	๓	๑๐.๐๐	๑	๑๑.๑๑
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร น้อยเกินไป	๑๒	๔๒.๓๑	๑๔	๔๖.๖๗	๒	๒๖.๖๗
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๒	๔๒.๓๑	๓	๑๐.๐๐	๕	๕๕.๕๖
รวมครูที่ทำการสอน	๑๓		๑๕		๘	

จากตารางที่ ๑๖ ปัญหาที่ครูสอนภูมิศาสตร์ส่วนมากประสบเหมือนกันทุกระดับชั้น คือ ปัญหาเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป กล่าวคือจำนวนครูที่ประสบปัญหานี้ ชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ ๘๒.๓๑ ชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๓.๓๓ และชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๖๖.๖๗

สำหรับปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์แยกเป็นระดับชั้น ปรากฏผล คือ ชั้น ม.ศ. ๑ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๘๒.๓๑ ประสบปัญหาเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป และขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๗๖.๘๒ ประสบปัญหาการจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ ชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบปัญหาเวลาที่กำหนดให้ในหลักสูตรน้อยเกินไป รองลงมาคือร้อยละ ๘๖.๖๗ ประสบปัญหาการจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ และไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ รองลงมาคือร้อยละ ๘๐.๐๐ ประสบปัญหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน ชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๗.๗๘ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป นักเรียนไม่อาจนำเนื้อหาในหลักสูตรไปใช้ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป

ตารางที่ ๑๗

ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาประวัติศาสตร์บังคับ
(ประวัติศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	๑	๕.๐๘	๑	๖.๖๗	๑	๓.๑๔
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	๕	๔๑.๘๒	๑๑	๓๓.๓๓	๔	๒๘.๕๗
๓. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	—	—	—	—	—	—
๔. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	—	—	๑	๖.๖๗	๒	๑๕.๒๔
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	—	—	๑๐	๖๖.๖๗	๒	๑๕.๒๔
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๓	๒๓.๒๓	—	—	๑๐	๓๑.๔๓
๗. เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน	๒	๑๕.๓๘	—	—	๖	๔๖.๑๕
๘. เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ทำการสอน	๒	๑๕.๓๘	๒	๑๓.๓๓	๓	๒๓.๐๘
๙. นักเรียนไม่อ่านเนื้อหาในหลักสูตรไปโดยเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันใด	๑	๕.๐๘	๑	๖.๖๗	๓	๒๓.๐๘
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้	—	—	๑๐	๖๖.๖๗	๑๑	๘๕.๓๘
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	—	—	๕	๓๓.๓๓	๓	๒๓.๐๘
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป	๓	๒๓.๒๓	—	—	๑	๓.๑๔
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป	๗	๕๓.๘๕	๑๓	๘๖.๖๗	๑๒	๙๒.๓๑
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๑	๑๐๐.๐๐	๑๔	๘๓.๓๓	๑๓	๙๖.๑๕
รวมครูที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๔	

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นว่าปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชา
ประวัติศาสตร์ที่ครูส่วนมากประสบเหมือนกันทุกระดับชั้นคือ ปัญหาเวลาที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรน้อยเกินไป กล่าวคือจำนวนครูที่ประสบปัญหานี้ ชั้น ม.ศ. ๑ ร้อยละ ๖๓.๖๔
ชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๘๖.๖๗ ชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๘๕.๗๑ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ
ปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน จำนวนครูที่ประสบปัญหานี้ ชั้น ม.ศ. ๑
ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ชั้น ม.ศ. ๒ ร้อยละ ๙๓.๓๓ และชั้น ม.ศ. ๓ ร้อยละ ๙๒.๘๖

ส่วนปัญหาเรื่องหลักสูตรและประมวลการสอนของครูประวัติศาสตร์แยกตาม
ระดับชั้นคือ ชั้น ม.ศ. ๑ ครูทุกคนคือร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ประสบปัญหาการขาดประมวล
การสอน รองลงมาคือร้อยละ ๘๑.๘๒ ประสบปัญหาการจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตร
ไม่เป็นระเบียบ รองลงมาคือร้อยละ ๖๓.๖๔ ประสบปัญหาเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
น้อยเกินไป ชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๙๓.๓๓ ประสบปัญหาการขาดประมวล
การสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๘๖.๖๗ ประสบปัญหาเวลาที่กำหนดไว้
ในหลักสูตรน้อยเกินไป ชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๙๒.๘๖ ประสบปัญหาการ
ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๘๕.๗๑ ประสบปัญหาเวลา
ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป และครูจำนวนร้อยละ ๗๘.๕๗ ประสบปัญหาไม่อาจ
จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้

ตารางที่ ๑๘

ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาเลือกภูมิศาสตร์
(ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ภูมิศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	—	—	๑	๓.๑๔
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	๗	๓๘.๘๘	๘	๖๔.๒๘
๓. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	๖	๓๓.๓๓	๔	๒๘.๕๗
๔. เนื้อหาในหลักสูตรเกินขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	—	—	๕	๓๕.๑๗
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	—	—	๔	๒๘.๕๗
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๖	๓๓.๓๓	๘	๕๗.๑๔
๗. เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน	๘	๕๐.๐๐	๘	๖๔.๒๘
๘. เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ต่อท้องถิ่นที่ ทำการสอน	๑๗	๘๘.๘๘	๑๐	๗๑.๔๒
๙. นักเรียนไม่อาจนำเนื้อหาในหลักสูตรไปใช้ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	๑๑	๖๑.๑๑	๘	๕๗.๑๔
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องต่อหลักสูตรได้	๑๗	๘๘.๘๘	๑๐	๗๑.๔๒
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	—	—	๑๑	๗๘.๕๗
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป	๑	๕.๕๖	—	—
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป	๑๕	๘๓.๓๓	—	—
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๘	๑๐๐.๐๐	๘	๖๔.๒๘
รวมครูที่ทำการสอน	๑๘		๑๔	

จากตารางที่ ๑๘ ปรากฏว่าปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาเลือก
 ภูมิศาสตร์ชั้นม.ศ. ๒ (ภูมิศาสตร์ ๒๑ และ ๒๒) นั้น ครูทุกคนคือร้อยละ ๑๐๐ ประสบ
 ปัญหาขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๕๔.๕๔ ประสบปัญหา
 เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์ท้องถิ่นที่ทำการสอน และไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง
 ต่อหลักสูตรได้ รองลงมาคือร้อยละ ๔๓.๓๓ ประสบปัญหาเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 น้อยเกินไป

สำหรับวิชาเลือกภูมิศาสตร์ชั้น ม.ศ. ๓ (ภูมิศาสตร์ ๓๑ และ ๓๒) ปรากฏ
 ว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๘.๕๗ ประสบปัญหาไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่
 กำหนดไว้ รองลงมาคือร้อยละ ๗๑.๕๒ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับ
 ท้องถิ่นที่ทำการสอน และไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องต่อหลักสูตรได้

ตารางที่ ๑๕

ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาเลือกประวัติศาสตร์
(ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซากทำให้เบื่อหน่าย	—	—	๓	๒๕.๐๐
๒. การจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรไม่เป็นระเบียบ	—	—	๒	๑๖.๖๗
๓. เนื้อหาซ้ำกับหมวดวิชาอื่น	—	—	๑	๘.๓๓
๔. เนื้อหาในหลักสูตรเกินขอบข่ายวิชาสังคมศึกษา	—	—	—	—
๕. เนื้อหาในหลักสูตรแคบเกินไป	๒	๑๖.๖๗	๓	๒๕.๐๐
๖. เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	๕	๔๑.๖๗	๑๐	๘๓.๓๓
๗. เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน	—	—	๑	๘.๓๓
๘. เนื้อหาในหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับท้องถิ่น ที่ทำการสอน	๕	๓๕.๐๐	๑	๘.๓๓
๙. นักเรียนไม่อาจนำเนื้อหาในหลักสูตรไปใช้ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	๕	๔๑.๖๗	—	—
๑๐. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องต่อหลักสูตรได้	๗	๕๘.๓๓	—	—
๑๑. ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้	๒	๑๖.๖๗	๖	๕๐.๐๐
๑๒. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป	—	—	—	—
๑๓. เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรน้อยเกินไป	๖	๕๐.๐๐	๕	๔๑.๖๗
๑๔. ขาดประมวลการสอนประกอบการสอน	๑๒	๑๐๐.๐๐	๑๒	๑๐๐.๐๐
รวมครูที่ทำการสอน	๑๒		๑๒	

จากตารางที่ ๑๕ ปรากฏว่า ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาเลือก
ประวัติศาสตร์ชั้น ม.ศ. ๒ (ประวัติศาสตร์ ๒๑,๒๒) ที่ครูทุกคนคือร้อยละ ๑๐๐ ประสบ
คือ การขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๗๕.๐๐ ประสบปัญหา
เนื้อหาไม่สนองต่อความสนใจของนักเรียน

สำหรับวิชาเลือกประวัติศาสตร์ชั้น ม.ศ. ๓ (ประวัติศาสตร์ ๓๑,๓๒) ที่ครู
ทุกคนคือร้อยละ ๑๐๐ ประสบคือปัญหาการขาดประมวลการสอนประกอบการสอน รอง
ลงมาคือร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบปัญหาเนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป

สำหรับปัญหาแบบเรียนนั้นได้แสดงผลการวิจัยโดยแบ่งแยกออกเป็นแต่ละวิชา
ในหมวดสังคมศึกษา ผลการวิจัยปรากฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๐

ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน	๑๐	๗๖.๙๒	๗	๔๓.๗๕	๕	๔๑.๖๗
๒. แบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๕	๓๘.๔๖	๖	๓๗.๕๐	๔	๓๓.๓๓
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิ แต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก	—	—	—	—	๑	๘.๓๓
๔. แบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกัแจ่งไว้	๔	๓๐.๗๗	๖	๓๗.๕๐	๕	๔๑.๖๗
๕. ภาษาที่เขียนในแบบเรียนยากเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	—	—	—	—
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ไม่น่าใช้	๖	๔๖.๑๕	—	—	—	—
๗. ครูไม่รู้จักผู้เขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๖	๔๖.๑๕	๔	๒๕.๐๐	๘	๖๖.๖๗
รวมครูที่ทำการสอน	๑๓		๑๖		๑๒	

จากตารางที่ ๒๐ ปรากฏว่า ปัญหาการจัดทำรูปเล่มแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองนั้น สำหรับชั้น ม.ศ. ๑ ครูส่วนมากคือรอยละ ๗๖.๙๒ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน รองลงมาคือรอยละ ๔๖.๑๕ ประสบปัญหาแบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ไม่น่าใช้ และปัญหาครูไม่รู้จักผู้เขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้ สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนมากคือรอยละ ๔๓.๗๕ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนมากคือ

รอยละ ๒๒.๒๓ ประสบปัญหาครูไม่รู้จักผู้เขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้ รองลงมาคือรอยละ ๔๑.๒๓ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน และปัญหาแบบเรียนขาดหนังสืออุเทศก์แจ้งไว้

สำหรับปัญหาการจัดทำรูปเล่มแบบเรียนวิชาศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ ๒๑

ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาศีลธรรม

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหา บางตอน	๙	๘๑.๘๒	๑๐	๖๖.๖๗	๘	๖๖.๖๗
๒. แบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๘	๗๒.๗๓	๕	๕๓.๓๓	๗	๕๘.๒๕
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิแต่ไม่ ถูกต้องสมบูรณ์นัก	—	—	๑	๖.๖๗	—	—
๔. แบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกั้แจ้งไว้	๘	๗๒.๗๓	๘	๕๓.๓๓	๕	๓๘.๖๗
๕. ภาษาที่เขียนในแบบเรียนยากเกินไป สำหรับนักเรียน	๘	๗๒.๗๓	—	—	๒	๑๖.๖๗
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ไม่น่าใช้	๕	๔๕.๔๕	—	—	—	—
๗. ครูไม่รู้จักผู้เขียนแบบเรียนและไม่อาจ ติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๙	๘๑.๘๒	๙	๖๐.๐๐	๘	๓๓.๓๓
รวมครูที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๒	

จากตารางที่ ๒๑ จะเห็นว่าปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชา
ศีลธรรมสำหรับชั้น ม.ศ. ๑ ปัญหาที่ครูส่วนมากคือรอยละ ๘๑.๘๒ ประสบคือปัญหาการ
ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน และปัญหาครูไม่รู้จักผู้เขียนแบบเรียนและไม่อาจ
ติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้ รองลงมาคือรอยละ ๗๒.๗๓ ประสบปัญหาแบบเรียนขาด
ภาพแผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาสำคัญ และแบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกั้แจ้งไว้

สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ นั้น ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาการขาดแบบ
เรียนประกอบเนื้อหาบางตอน รองลงมาคือร้อยละ ๒๐.๐๐ ประสบปัญหาครูไม่รู้จัก
ผู้เขียนแบบเรียน และไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้ สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครู
ส่วนมากคือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน
รองลงมาคือร้อยละ ๕๔.๒๕ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพแผนภูมิ แผนที่ประกอบ
เนื้อหาที่สำคัญ

สำหรับปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนภูมิศาสตร์ปรากฏผลการ
วิจัยดังนี้

ตารางที่ ๒๒

ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์บังคับ
(ภูมิศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน	๑๐	๗๖.๕๒	๑๐	๖๖.๖๗	๔	๔๔.๔๔
๒. แบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๕	๖๕.๒๓	๑๒	๘๐.๐๐	๕	๕๕.๕๖
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิ แต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก	๓	๒๓.๐๗	๒	๑๓.๓๓	—	—
๔. แบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกแจ่งไว้	๔	๓๐.๗๗	๘	๕๓.๓๓	๖	๖๖.๖๗
๕. ภาษาที่เขียนในแบบเรียนยากเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	—	—	—	—
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ไม่น่าใช้	—	—	—	—	—	—
๗. ครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๖	๔๕.๑๕	๘	๕๓.๓๓	๔	๔๔.๔๔
รวมครูที่ทำการสอน	๑๓		๑๕		๕	

จากตารางที่ ๒๒ ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ที่ครูประสบ สำหรับชั้นม.ศ. ๑ ครูส่วนมากคือรอยละ ๗๖.๕๒ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน รองลงมาคือรอยละ ๖๕.๒๓ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนมากคือรอยละ ๘๐.๐๐ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ รองลงมาคือรอยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนมากคือรอยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกแจ่งไว้ รองลงมาคือรอยละ ๕๕.๕๖ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพแผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ

ตารางที่ ๒๓

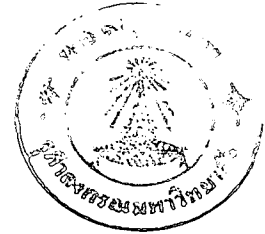
ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์บังคับ
(ประวัติศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

ปัญหา	ครุ					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาคแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน	๕	๘๑.๘๒	๑๐	๖๖.๖๗	๗	๕๐.๐๐
๒. แบบเรียนชาคภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๑๐	๕๐.๕๑	๑๒	๘๐.๐๐	๗	๕๐.๐๐
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิแต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก	๒	๑๘.๑๘	๒	๑๓.๓๓	—	—
๔. แบบเรียนชาคหนังสืออุเทศกแจ่งไว้	๕	๘๑.๘๒	๑๒	๘๐.๐๐	๑๒	๘๕.๗๑
๕. ภาษาที่เขียนในแบบเรียนยากเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	—	—	๓	๒๑.๔๓
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ไม่น่าใช้	—	—	—	—	๑๐	๗๑.๗๑
๗. ครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๖	๕๔.๕๕	๕	๓๓.๓๓	๕	๓๕.๗๑
รวมครุที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๔	

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่าปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์นั้น สำหรับชั้นม.ศ.๑ ครุส่วนมากคือร้อยละ ๘๑.๘๒ ประสบปัญหาแบบเรียนชาคภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ รองลงมาคือร้อยละ ๘๑.๘๒ ประสบปัญหาการชาค แคลนแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอนและแบบเรียนชาคหนังสืออุเทศกแจ่งไว้ สำหรับชั้นม.ศ.๒ ครุส่วนมากคือร้อยละ ๘๐.๐๐ ประสบปัญหาแบบเรียนชาคภาพ แผนที่ แผนภูมิประกอบเนื้อหาที่สำคัญและแบบเรียนชาคหนังสืออุเทศกแจ่งไว้ รองลงมาคือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาการชาคแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน สำหรับชั้นม.ศ. ๓ ครุส่วนมากปะสบปัญหาแบบเรียนชาคหนังสืออุเทศกแจ่งไว้ รองลงมาคือร้อยละ ๗๑.๗๑ ประสบปัญหาแบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ไม่น่าใช้

ตารางที่ ๒๔

ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาเลือกภูมิศาสตร์
(ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ภูมิศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน	๑๑	๖๑.๑๑	๘	๕๓.๑๘
๒. แบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๑๒	๖๖.๖๗	๑๐	๓๑.๕๓
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิ แต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก	๘	๒๒.๒๒	๘	๕๓.๑๘
๔. แบบเรียนขาดหนังสืออุเทศก์แจ่งไว้	๑๑	๖๑.๑๑	๕	๓๕.๓๖
๕. ภาษาที่เขียนในแบบเรียนยากเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	๕	๓๕.๓๖
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ไม่น่าใช้	๓	๑๖.๖๗	๒	๑๕.๓๘
๗. ครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๕	๒๗.๒๗	๓	๒๓.๐๘
รวมครูที่ทำการสอน	๑๘		๑๘	

จากตารางที่ ๒๔ ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาเลือกภูมิศาสตร์สำหรับชั้นม.ศ. ๒ วิชาภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ รองลงมาคือร้อยละ ๖๑.๑๑ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอนและแบบเรียนขาดหนังสืออุเทศก์แจ่งไว้ สำหรับชั้นม.ศ. ๓ วิชาภูมิศาสตร์ ๓๑, ๓๒ ปัญหาที่ครูส่วนมากคือร้อยละ ๓๑.๕๓ ประสบคือปัญหาแบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๑๘ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอนและแบบเรียนมีภาพแผนที่ แผนภูมิ แต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก

ตารางที่ ๒๕

ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาเลือกประวัติศาสตร์
(ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน	๑๑	๕๑.๖๗	๕	๗๕.๐๐
๒. แบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ	๕	๗๕.๐๐	๓	๒๕.๐๐
๓. แบบเรียนมีภาพ แผนที่ แผนภูมิแต่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์นัก	๑	๘.๓๓	๑	๘.๓๓
๔. แบบเรียนขาดหนังสืออุเทศกแจ้งไว้	๔	๓๓.๓๓	๓	๒๕.๐๐
๕. ภาษาที่เขียนในหนังสือแบบเรียนยากเกินไปสำหรับนักเรียน	-	-	๑	๘.๓๓
๖. แบบเรียนไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ไม่น่าใช้	๖	๕๐.๐๐	-	-
๗. ครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้	๕	๗๕.๐๐	๔	๓๓.๓๓
รวมครูที่ทำการสอน	๑๒		๑๒	

จากตารางที่ ๒๕ ปัญหาการจัดทำรูปเล่มหนังสือแบบเรียนวิชาเลือกประวัติศาสตร์ สำหรับชั้นม.ศ. ๒ วิชาประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒ ครูส่วนมากหรือร้อยละ ๕๑.๖๗ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน รองลงมาคือร้อยละ ๗๕.๐๐ ประสบปัญหาแบบเรียนขาดภาพ แผนภูมิ แผนที่ประกอบเนื้อหาที่สำคัญ และครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้ สำหรับชั้นม.ศ. ๓ วิชาประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๗๕.๐๐ ประสบปัญหาการขาดแบบเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน รองลงมาคือร้อยละ ๓๓.๓๓ ประสบปัญหาครูไม่รู้จักเขียนแบบเรียนและไม่อาจติดต่อกับผู้เขียนแบบเรียนได้

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบเรียนสังคมศึกษาแต่ละวิชาปรากฏ

ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๖

ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง

ปัญหา	ครุ					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. เนื้อหาขงเกินไปสำหรับนักเรียน	๕	๖๕.๒๓	๑๔	๘๗.๕๐	๕	๕๑.๖๗
๒. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน	๑	๗.๖๕	๑	๖.๒๕	—	—
๓. เนื้อหายोजनाยากแก่การตีความหมาย	๓	๒๓.๐๘	๒	๑๒.๕๐	๕	๕๑.๖๗
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	๗	๕๘.๘๕	๑	๖.๒๕	—	—
๕. เนื้อหาไม่เหมาะจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๑	๗.๖๕	—	—	—	—
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	๑	๗.๖๕	๑	๖.๒๕	—	—
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	๑๐	๗๖.๕๒	๑๐	๖๒.๕๐	—	—
๘. เนื้อหามีผิดพลาดหลายตอน	๓	๒๓.๐๘	๒	๑๒.๕๐	—	—
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๘	๖๕.๒๓	๖	๓๗.๕๐	๖	๕๐.๐๐
๑๐. เนื้อหากว้างจับจุดได้ยาก	๑๒	๙๒.๓๑	๑๓	๘๑.๒๕	๖	๕๐.๐๐
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๑๑	๘๘.๖๕	๑๓	๘๑.๒๕	๖	๕๐.๐๐
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สอน	—	—	—	—	—	—
๑๓. ครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา มาก่อน	๕	๓๘.๔๗	๖	๓๗.๕๐	๗	๕๘.๓๓
รวมครุที่ทำการสอน	๑๓		๑๖		๑๒	

จากตารางที่ ๒๖ ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองสำหรับ
ชั้น ม.ศ. ๑ ครูส่วนมากคือรอยละ ๙๒.๓๑ ประสพปัญหาเนื้อหากว้างจับจุดได้ยาก
รองลงมาคือรอยละ ๘๘.๖๕ ประสพปัญหาเนื้อหาไม่น่าสนใจ นักเรียนเบื่อหน่าย และ

ร้อยละ ๓๖.๖๕ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม สำหรับชั้น ม.ศ. ๒
 ครูส่วนมากคือร้อยละ ๘๓.๕๐ ประสบปัญหาเนื้อหาว่างเกินไปสำหรับนักเรียน รอง
 ลงมาคือร้อยละ ๘๑.๖๕ ประสบปัญหาเนื้อหาว่างจับจุดได้ยาก และปัญหาเนื้อหา
 ไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนมากร้อยละ ๕๘.๖๐ ประสบ
 ปัญหาครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหามาก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๕๐.๐๐ ประ
 สบปัญหาการจัดเรียงเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ เนื้อหาว่างจับจุดได้ยาก และเนื้อหาไม่
 น่าสนใจ นักเรียนเบื่อหน่าย

ตารางที่ ๒๗

ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาศีลธรรม

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	๑๐	๖๖.๖๗	—	—
๒. เนื้อหาเกินไปสำหรับนักเรียน	๑	๕.๐๕	—	—	๒	๑๖.๖๗
๓. เนื้อหาย่อยยากแก่การตีความหมาย	๑	๕.๐๕	๗	๔๖.๖๗	๓	๒๕.๐๐
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	๓	๒๗.๒๗	—	—	—	—
๕. เนื้อหาไม่เหมาะจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๓	๒๗.๒๗	—	—	๒	๑๖.๖๗
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	๕	๔๕.๔๕	—	—	๒	๑๖.๖๗
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	๖	๕๕.๕๕	๒	๑๓.๓๓	๖	๕๐.๐๐
๘. เนื้อหาผิดพลาดหลายตอน	—	—	—	—	—	—
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๓	๒๗.๒๗	๖	๔๐.๔๐	๓	๒๕.๐๐
๑๐. เนื้อหาว่างจับจุดได้ยาก	๖	๕๕.๕๕	๖	๔๐.๔๐	๕	๓๕.๖๗
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๕	๔๕.๔๕	๖	๔๐.๔๐	๑๐	๘๓.๓๓
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สอน	—	—	—	—	—	—
๑๓. ครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา มาก่อน	๔	๓๖.๓๖	๗	๔๖.๖๗	๔	๓๓.๓๓
รวมครูที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๒	

จากตารางที่ ๒๗ ปรากฏว่าปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาศีลธรรม สำหรับชั้น ม.ศ. ๑ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๗๒.๗๓ ประสบปัญหาขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหามาก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๕๔.๕๕ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อย ควรเพิ่มเติมและเนื้อหากว้างจับจุดได้ยาก สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องเกินไปสำหรับนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๔๖.๖๗ ประสบปัญหาเนื้อหาอ่อนจนยากแก่การตีความหมายและปัญหาครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหามาก่อน สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนมากคือร้อยละ ๘๓.๓๓ ประสบปัญหาเนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย รองลงมาคือร้อยละ ๕๐.๐๐ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม

ตารางที่ ๒๘

ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์บังคับ
(ภูมิศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. เนื้อหาถ่ายเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	๓	๒๐.๐๐	—	—
๒. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน	๑	๗.๖๙	—	—	—	—
๓. เนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย	๕	๓๘.๔๗	๘	๕๓.๓๓	๕	๕๕.๕๖
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	๒	๑๒.๓๘	—	—	—	—
๕. เนื้อหาไม่เหมาะจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	—	—	—	—	—	—
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	๑	๗.๖๙	๕	๓๓.๓๓	๓	๓๓.๓๓
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	๑	๗.๖๙	๔	๖๐.๐๐	๔	๔๔.๔๔
๘. เนื้อหาผิดพลาดหลายตอน	๗	๕๓.๘๕	๔	๖๐.๐๐	—	—
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๙	๖๙.๒๓	๓	๒๐.๐๐	๔	๔๔.๔๔
๑๐. เนื้อหากว้างจับจุดได้ยาก	—	—	๑	๖.๖๗	๓	๓๓.๓๓
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๑	๗.๖๙	๓	๒๐.๐๐	๓	๓๓.๓๓
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่สอน	๔	๓๐.๗๗	๑	๖.๖๗	—	—
๑๓. ครรชาดประสบการณ์ความเข้าใจ เนื้อหามาก่อน	๑	๗.๖๙	๒	๑๓.๓๓	๓	๓๓.๓๓
รวมครุที่ทำการสอน	๑๓		๑๕		๘	

จากตารางที่ ๒๘ จะเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ สำหรับชั้น ม.ศ. ๑ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๕.๒๓ ประสบปัญหาการจัดเรียงเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๘๕ ประสบปัญหาเนื้อหาผิดพลาดหลายตอน สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๐.๐๐ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อย ควรเพิ่มเติมและปัญหาเนื้อหาผิดพลาดหลายตอน รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๓๓ ประสบปัญหาเนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๕.๕๖ ประสบปัญหาเนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย รองลงมาคือร้อยละ ๔๔.๔๔ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม และปัญหาการจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ

ตารางที่ ๒๙

ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์บังคับ
(ประวัติศาสตร์ ๑๐, ๒๐ และ ๓๐)

ปัญหา	ครู					
	ม.ศ. ๑		ม.ศ. ๒		ม.ศ. ๓	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. เนื้อหาเกินเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	๙	๒๐.๐๐	—	—
๒. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน	๖	๕๕.๕๕	—	—	๑๒	๘๕.๗๑
๓. เนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย	๘	๗๒.๗๓	๘	๕๓.๓๓	๘	๕๗.๑๔
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	๕	๔๕.๔๕	๒	๑๓.๓๓	๑๒	๘๕.๗๑
๕. เนื้อหาไม่เหมาะสมจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๔	๓๖.๓๗	๒	๑๓.๓๓	๑๐	๗๑.๔๓
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	๓	๒๗.๒๘	๒	๑๓.๓๓	๔	๒๘.๕๗
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	—	—	๖	๕๐.๐๐	๒	๑๕.๒๘
๘. เนื้อหาผิดพลาดหลายตอน	๖	๕๕.๕๕	๕	๓๓.๓๓	๕	๓๕.๗๑
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๕	๔๕.๔๕	๕	๓๓.๓๓	—	—
๑๐. เนื้อหาว่างจับจุดไต่ยาก	๒	๑๘.๑๘	—	—	๑๒	๘๕.๗๑
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๕	๔๕.๔๕	—	—	๑๐	๗๑.๔๓
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่สอน	—	—	๒	๑๓.๓๓	๒	๑๕.๒๘
๑๓. ครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจ เนื้อหามาก่อน	๗	๖๓.๖๔	๓	๒๐.๐๐	๘	๕๗.๑๔
รวมครูที่ทำการสอน	๑๑		๑๕		๑๕	

จากตารางที่ ๒๕ ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับ
 ชั้นม.ศ. ๑ ครุส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๒.๗๓ ประสบปัญหาเนื้อหาอ่อนจนยากแก่การตีความ
 หมาย รองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๒๔ ประสบปัญหาครุขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา
 มาก่อน สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ ครุส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๐.๐๐ มีปัญหาเนื้อหาว่างเกินไป
 สำหรับนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๗๓ ประสบปัญหาเนื้อหาอ่อนจนยากแก่การ
 ตีความหมาย สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ ครุส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๕.๗๑ ประสบปัญหาเนื้อหา
 ว่างเกินไปสำหรับนักเรียน ปัญหาเนื้อหาละเอียดเกินไป และปัญหาเนื้อหากว้างจับจุด
 ไค่ยาก รองลงมาคือร้อยละ ๗๑.๔๓ ประสบปัญหาเนื้อหาไม่เหมาะที่จะนำไปใช้ในชีวิต
 ประจำวัน และปัญหาเนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย

ตารางที่ ๓๐

ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาเลือกภูมิศาสตร์
(ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ภูมิศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาว่างเกินไปสำหรับนักเรียน	๔	๒๒.๒๒	—	—
๒. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน	—	—	๔	๒๔.๒๔
๓. เนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย	๒	๑๑.๑๑	๖	๔๒.๘๖
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	๘	๔๔.๔๔	๘	๕๓.๑๔
๕. เนื้อหาไม่เหมาะสมจะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	๓	๑๖.๖๗	๗	๕๐.๐๐
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	—	—	—	—
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	—	—	—	—
๘. เนื้อหาผิดพลาดหลายตอน	๕	๒๗.๗๘	๖	๔๒.๘๖
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๑๑	๖๑.๑๑	๘	๕๓.๑๔
๑๐. เนื้อหากว้างจับจุดได้ยาก	๔	๒๒.๒๒	๑๐	๗๑.๒๓
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๔	๒๒.๒๒	๓	๒๑.๔๓
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สอน	—	—	—	—
๑๓. ครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจในเนื้อหามาก่อน	๑๒	๖๖.๖๗	๑๒	๘๕.๗๑
รวมครูที่ทำการสอน	๑๘		๑๔	

จากตารางที่ ๓๐ ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาเลือกภูมิศาสตร์สำหรับ
ชั้น ม.ศ. ๒ หรือภูมิศาสตร์ ๒๑ และ ๒๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๖.๖๗ ประสบปัญหา
การขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหามาก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๖๑.๑๑ ประสบ
ปัญหาการจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ หรือภูมิศาสตร์ ๓๑ และ
๓๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๕.๓๑ ประสบปัญหาการขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา
มาก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๖๔.๖๔ ประสบปัญหาเนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน

ตารางที่ ๓๑

ปัญหาเนื้อหาแบบเรียนวิชาเลือกประวัติศาสตร์
(ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒)

ปัญหา	ครู			
	ประวัติศาสตร์ ๒๑, ๒๒		ประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาทางเกินไปสำหรับนักเรียน	๕	๔๑.๖๗	๗	๕๘.๓๓
๒. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียน	๒	๑๖.๖๗	๔	๓๓.๓๓
๓. เนื้อหาย่อจนยากแก่การตีความหมาย	๔	๓๓.๓๓	๓	๒๕.๐๐
๔. เนื้อหาละเอียดเกินไป	—	—	—	—
๕. เนื้อหาไม่เหมาะจะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	—	—	๓	๒๕.๐๐
๖. เนื้อหาเลื่อนลอยปราศจากข้อเท็จจริง	๓	๒๕.๐๐	๔	๓๓.๓๓
๗. เนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม	๗	๕๘.๓๓	—	—
๘. เนื้อหาผิดพลาดหลายตอน	๔	๓๓.๓๓	—	—
๙. การจัดลำดับเนื้อหาไม่เป็นระเบียบ	๕	๔๑.๖๗	๓	๒๕.๐๐
๑๐. เนื้อหากว้างจับจุดโดยยาก	๕	๔๑.๖๗	๗	๕๘.๓๓
๑๑. เนื้อหาไม่น่าสนใจนักเรียนเบื่อหน่าย	๒	๑๖.๖๗	๒	๑๖.๖๗
๑๒. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สอน	๓	๒๕.๐๐	—	—
๑๓. ครูขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา มาก่อน	๕	๓๘.๐๐	๑๑	๘๑.๖๗
รวมครูที่ทำการสอน	๑๒		๑๒	

จากตารางที่ ๓๑ ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเรียนวิชาเลือกประวัติศาสตร์ สำหรับชั้น ม.ศ. ๒ หรือประวัติศาสตร์ ๒๑ และ ๒๒ นั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๘.๐๐ ประสบปัญหาการขาดประสบการณ์ความเข้าใจในเนื้อหามาก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๕๘.๓๓ ประสบปัญหาเนื้อหาบางเรื่องมีน้อยควรเพิ่มเติม สำหรับชั้น ม.ศ. ๓ หรือประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๑.๖๗ ประสบปัญหาการขาดประสบการณ์ความเข้าใจเนื้อหา ก่อน รองลงมาคือร้อยละ ๕๘.๓๓ ประสบปัญหาเนื้อหาทางเกินไปสำหรับนักเรียน และปัญหาเนื้อหากว้างจับจุดโดยยาก

ภาค ๔ ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน กิจกรรม และการวัดผลของครูสังคมศึกษา

ในการวิจัยถึงปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอน และการจัดกิจกรรมการสอน
ของครูสังคมศึกษาทั้ง ๖๐ คน ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยกำหนดค่าเฉลี่ยแทนค่าปริมาณ
การใช้อุปกรณ์และการจัดกิจกรรมของครูออกเป็น ๕ ระดับคือ

ทุกชั่วโมงที่สอน	แทนค่าเท่ากับ	๕
ทุกบทเรียนที่สอน	แทนค่าเท่ากับ	๔
บางบทเรียนที่สอน	แทนค่าเท่ากับ	๓
นาน ๆ ครั้ง	แทนค่าเท่ากับ	๒
ไม่เคยจัดเลย	แทนค่าเท่ากับ	๑

ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ ๓๒

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้อุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา

อุปกรณ์การสอน	ค่าเฉลี่ย
๑. ลูกโลก	๒.๔๘
๒. แผนที่	๓.๑๗
๓. รูปภาพ	๒.๓๕
๔. หุ่นจำลอง	๑.๔๒
๕. หนังสือและเอกสาร	๒.๔๐
๖. เครื่องมือทดลอง	๑.๒๓
๗. ภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป	๑.๒๘
๘. เครื่องบันทึกเสียงและแผ่นเสียง	๑.๑๗

จากตารางที่ ๓๒ ปรากฏว่าอุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้บ้างหรือเรียนที่สอน ได้แก่ แผนที่ อุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูใช้นาน ๆ ครั้ง ได้แก่ ลูกโลก หนังสือและเอกสารและรูปภาพ อุปกรณ์การสอนที่มีแนวโน้มว่าครูไม่ได้ใช้เลย ได้แก่ หุ่นจำลอง เครื่องมือทดลอง ภาพยนตร์ สไลด์และฟิล์มสตริป และ เครื่องบันทึกเสียงและแผ่นเสียง แสดงว่าครูยังใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนสังคมศึกษาไม่มากนัก

สำหรับการจัดกิจกรรมของครูสังคมศึกษานั้น ผลปรากฏตามตารางที่ ๓๓

ดังนี้

ตารางที่ ๓๓

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของครูสังคมศึกษา

กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย
๑. การบรรยายเนื้อหาตามหลักสูตรและแบบเรียน	๓.๖๐
๒. การให้นักเรียนค้นคว้ารายงานในชั้น	๒.๔๓
๓. การอภิปรายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน	๒.๑๐
๔. การโต้วาทีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน	๑.๔๒
๕. การแสดงละครที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน	๑.๑๐
๖. การจัดนิทรรศการประกอบบทเรียน	๑.๔๘
๗. การเชิญวิทยากรมาบรรยายวิชาการ	๑.๓๗
๘. การให้นักเรียนเขียนรายงานและทำสรุปภาพ	๒.๗๐
๙. การจัดทัศนศึกษาประกอบบทเรียน	๑.๔๘
๑๐. การสอนชาวประจำวันประกอบบทเรียน	๒.๒๒

จากตารางที่ ๓๓ ปรากฏว่า กิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าครูจัดทบทเรียนได้แก่ การบรรยายเนื้อหาตามหลักสูตรและแบบเรียน กิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าครูจัดบางบทเรียนได้แก่การให้นักเรียนเขียนรายงานและทำสรุปภาพ กิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าครูจัดนาน ๆ ครั้งได้แก่การให้นักเรียนค้นคว้ารายงานในชั้น การอภิปรายปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน การสอนชาวประจำวันประกอบบทเรียน กิจกรรมที่มีแนวโน้มว่าครูไม่เคยจัดเลยได้แก่ การโต้วาทีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน การแสดงละครที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน การจัดนิทรรศการประกอบบทเรียน การเชิญวิทยากรมาบรรยายวิชาการ และการจัดทัศนศึกษาประกอบบทเรียน

สำหรับปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษาปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๓๔

ปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา

ปัญหา	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ผู้บริหาร ไม่สนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์	๕	๘.๓๓
๒. ขาดงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์	๑๔	๒๓.๓๓
๓. ขาดอาคารสถานที่เก็บอุปกรณ์	๒๑	๓๕.๐๐
๔. ไม่สามารถใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เข้ากับบทเรียนได้เพราะ ศึกษาวิธีใช้อุปกรณ์การสอนมาน้อย	๕	๑๕.๐๐
๕. อุปกรณ์ที่มีอยู่นั้น ไม่เพียงพอ	๔๕	๗๕.๐๐
๖. ไม่อาจจัดหาอุปกรณ์ของจริงจากท้องถิ่นมาประกอบการสอน	๑๘	๓๐.๐๐
๗. ไม่ทราบแหล่งอุปกรณ์ที่จะขอรับบริการ เพื่อใช้ในการสอน	๘	๑๓.๓๓
๘. ไม่สามารถสร้างอุปกรณ์ได้ด้วยตนเอง	๑๕	๒๕.๐๐
๙. เบื่อหน่ายที่จะใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ประกอบการสอน	๔	๖.๖๗
๑๐. ไม่เชื่อว่าอุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องช่วยในการสอน	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๓๔ ปรากฏว่าปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๕.๐๐ ได้แก่อุปกรณ์ที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอ รองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๐๐ ประสบปัญหาการขาดอาคารสถานที่เก็บอุปกรณ์ รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๐๐ ประสบปัญหาไม่อาจจัดหาอุปกรณ์ของจริงจากท้องถิ่นมาประกอบการสอน ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓.๓๓ มีปัญหาไม่เชื่อว่าอุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องช่วยในการสอน

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของครู ปรากฏตามตารางที่ ๓๕ ดังนี้

ตารางที่ ๓๕

ปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของครูสังคมศึกษา

ปัญหา	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. นักเรียนไม่รู้จักวิธีทำกิจกรรมใหญ่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของครู	๒๒	๓๖.๖๗
๒. นักเรียนเบื่อหน่ายไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม	๑๓	๒๑.๖๗
๓. อาคารสถานที่ไม่เหมาะแก่การจัดกิจกรรม	๒๑	๓๕.๐๐
๔. เวลาเรียนน้อยเกินกว่าที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้	๓๓	๕๕.๐๐
๕. ขาดอุปกรณ์การจัดกิจกรรม	๒๗	๔๕.๐๐
๖. ขาดความร่วมมือจากผู้บริหาร	๓	๕.๐๐
๗. ขาดความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ในโรงเรียน	๓	๕.๐๐
๘. ไม่สามารถคิดกิจกรรมที่เหมาะสมกับบทเรียนได้	๗	๑๑.๖๗
๙. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดกิจกรรม	๒	๓.๓๓
๑๐. ขาดงบประมาณในการใช้จ่ายเพื่อจัดกิจกรรม	๒๔	๔๘.๓๓
๑๑. เนื้อหาในหลักสูตรแบบเรียนไม่เหมาะแก่การจัดกิจกรรม	๕	๑๕.๐๐
๑๒. ขาดหนังสือสำหรับนักเรียนคนคว่านำกิจกรรมต่าง ๆ ได้	๒๓	๓๘.๓๓

จากตารางที่ ๓๕ จะเห็นว่าปัญหาในการจัดกิจกรรมการสอนที่ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๕.๐๐ ประสบคือปัญหาเวลาเรียนน้อยเกินกว่าที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ รองลงมาคือร้อยละ ๔๘.๓๓ ประสบปัญหาการขาดงบประมาณในการใช้จ่ายเพื่อจัดกิจกรรม รองลงมาคือร้อยละ ๔๕.๐๐ ประสบปัญหาการขาดอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๓.๓๓ ประสบปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดกิจกรรม

สำหรับกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ครูต้องการจัดประกอบการสอนอย่างยิ่ง มีอุปสรรคไม่อาจจัดได้ มีดังนี้

ตารางที่ ๓๖

กิจกรรมประกอบการสอนสังคมศึกษาที่ครูต้องการจัดอย่างยิ่งแต่มีอุปสรรคที่ไม่อาจจัดได้

กิจกรรม	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. การให้นักเรียนค้นคว้ารายงานในชั้นเรียน	๒๐	๓๓.๓๓
๒. การอภิปรายและโต้วาที	๕	๑๕.๐๐
๓. การแสดงละคร	๑๘	๓๐.๐๐
๔. การจัดนิทรรศการ	๕	๑๕.๐๐
๕. การเชิญวิทยากรมาบรรยายวิชาการ	๓๐	๕๐.๐๐
๖. การให้นักเรียนเขียนรายงานและทำสรุปภาพ	๕	๘.๓๓
๗. การจัดทัศนศึกษา	๒๖	๔๓.๓๓
๘. การสอนชาวประจำวันประกอบบทเรียน	๗	๑๑.๖๗

จากตารางที่ ๓๖ กิจกรรมประกอบการสอนที่ครูต้องการจัดอย่างยิ่งแต่มีอุปสรรคไม่อาจจัดได้ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๐.๐๐ ได้แก่การเชิญวิทยากรมาบรรยายวิชาการ รองลงมาคือร้อยละ ๔๓.๓๓ ได้แก่การจัดทัศนศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๓๓.๓๓ ได้แก่การให้นักเรียนค้นคว้ารายงานในชั้นเรียน กิจกรรมที่เป็นอุปสรรคในการจัดของครู ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๘.๓๓ ได้แก่การให้นักเรียนเขียนรายงานและจัดทำสรุปภาพ

เกี่ยวกับวิธีการวัดผลการสอนสังคมศึกษา ครูสังคมศึกษาใช้วิธีการวัดผลดังนี้

ตารางที่ ๓๗
วิธีการที่ครูสังคัมศึกษาใช้วัดผลการสอน

วิธีการวัดผล	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. การให้งานการบ้านหลังการสอนแต่ละบทเรียน	๒๘	๕๖.๖๗
๒. การสังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียนในชั้น	๓๐	๕๐.๐๐
๓. การใช้ข้อทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นระยะ ๆ	๕๗	๗๘.๓๓
๔. การทดสอบประจำภาคเท่านั้น	๘	๑๓.๓๓

จากตารางที่ ๓๗ แสดงว่า ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๘.๓๓ มีวิธีการวัดผลการสอนโดยการใช้ข้อทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นระยะ ๆ รองลงมาคือร้อยละ ๕๐.๐๐ มีวิธีการวัดผลโดยการสังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๕๖.๖๗ มีวิธีการวัดผลโดยการให้งานการบ้านหลังการสอนแต่ละบทเรียน ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๓.๓๓ มีวิธีการวัดผลโดยการทดสอบประจำภาคเท่านั้น

สำหรับวัตถุประสงค์ในการวัดผลการสอนของครูสังคัมศึกษามีดังนี้

ตารางที่ ๓๘

วัตถุประสงค์ของครูในการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

วัตถุประสงค์	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพื่อเก็บคะแนนตามระเบียบของโรงเรียน	๓๔	๕๖.๖๗
๒. เพื่อพิจารณาทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน	๓๐	๕๐.๐๐
๓. เพื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน	๕๐	๘๓.๓๓
๔. เพื่อวัดทักษะและนิสัยของนักเรียนในการแสดงพฤติกรรมตามวิถีทางประชาธิปไตย	๒๓	๓๘.๓๓
๕. เพื่อการเลื่อนชั้นของนักเรียนเท่านั้น	๔	๖.๖๗

จากตารางที่ ๓๘ แสดงว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๓.๓๓ มีวัตถุประสงค์ในการวัดผลการสอนเพื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๕๖.๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บคะแนนตามระเบียบของโรงเรียน ครูส่วนน้อยคือร้อยละ ๖.๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อการเลื่อนชั้นของนักเรียนเท่านั้น และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ การวัดผลเพื่อวัดทักษะและนิสัยของนักเรียนในการแสดงพฤติกรรมตามวิถีทางประชาธิปไตยซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งในการสอนสังคมศึกษานั้น มีครูจำนวนเพียงร้อยละ ๓๘.๓๓ เท่านั้นที่มุ่งวัดผลตามวัตถุประสงค์ข้อนี้

สำหรับหลักสำคัญที่ครูใช้วัดผลนักเรียนนั้น ครูมุ่งวัดผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๓๕

หลักสำคัญในการวัดผลการสอนสังคมศึกษา

หลักสำคัญในการวัดผล	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. บุคคล สถานที่ และศัพท์ที่สำคัญในวิชาสังคมศึกษา	๒๔	๔๐.๐๐
๒. ข้อเท็จจริงในเหตุและผล	๔๕	๗๕.๐๐
๓. ความสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาในอดีตให้เข้ากับเนื้อหาในปัจจุบัน	๒๕	๔๒.๓๓
๔. ความเข้าใจความสำเร็จของมนุษย์ในอดีต	๑๕	๓๑.๖๗
๕. ความสามารถในการอ่านแผนที่ แผนที่ภูมิและรูปภาพ	๓๕	๖๕.๐๐
๖. ความสามารถในการสรุปบทเรียนและอภิปรายได้	๔๗	๗๘.๓๓

จากตารางที่ ๓๕ แสดงว่าหลักสำคัญในการวัดผลของครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๘.๓๓ ได้แก่ความสามารถในการสรุปบทเรียนและอภิปรายได้ รองลงมาคือร้อยละ ๗๕.๐๐ ได้แก่การวัดข้อเท็จจริงในเหตุและผล ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๓๑.๖๗ วัดความเข้าใจในความสำเร็จของมนุษย์ในอดีต

เกี่ยวกับปัญหาที่ครูประสบในการวัดผลการสอนสังคมศึกษามีดังนี้

ตารางที่ ๕๐

ปัญหาที่ครูประสบในการวัดผลการสอนสังคมศึกษา

ปัญหา	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความเข้าใจวิธีการคิดคะแนนตามหลักสูตรมัธยมแบบประสม	๕	๘.๓๓
๒. ไม่เข้าใจวิธีสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสม	๘	๑๓.๓๓
๓. ไม่สามารถวัดผลได้ทุกด้านตามความมุ่งหมายของการสอนสังคมศึกษา	๓๘	๖๓.๓๓
๔. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างและพิมพ์แบบทดสอบ	๑๑	๑๘.๓๓
๕. ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบจะวัดผลได้ถูกต้อง	๒๘	๔๖.๖๗
๖. ไม่มีปัญหา	๑๒	๒๐.๐๐

จากตารางที่ ๕๐ ปัญหาที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๓.๓๓ ประสบในการวัดผลการสอนสังคมศึกษาได้แก่การไม่สามารถวัดผลได้ทุกด้านตามความมุ่งหมายของการสอนสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๔๖.๖๗ ประสบปัญหาไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบจะวัดผลได้ถูกต้อง ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๘.๓๓ ประสบปัญหาการขาดความเข้าใจวิธีการคิดคะแนนตามหลักสูตรมัธยมแบบประสม

ภาค ๕ วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษาได้แก่ สังคมศึกษา ๒๑, ๒๒, ๓๑ และ ๓๒ ซึ่งระบุไว้ในโครงการมัธยมแบบประสมแบบ ๑ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน จากแบบสอบถามครูทั้ง ๓๐ คนใน คำนวณวัตถุประสงค์ของการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๕๑

วัตถุประสงค์ของการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

วัตถุประสงค์	ครุ	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพื่อให้นักเรียนนำวิชาการที่ศึกษาไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคตได้	๑๖	๕๓.๓๓
๒. เพื่อส่งเสริมความรู้ของนักเรียนให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อ	๒๔	๘๐.๐๐
๓. เพื่อสนองความสามารถและความสนใจของนักเรียนต่อวิชาสังคมศึกษา	๑๖	๕๓.๓๓
๔. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ถูกมอบหมายให้สอน	๒	๖.๖๗

จากตารางที่ ๕๑ แสดงว่าวัตถุประสงค์ของการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษานั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๐.๐๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ของนักเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๓๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนนำวิชาการที่ศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ และเพื่อสนองความสามารถ และความสนใจของนักเรียนต่อวิชาสังคมศึกษา ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๖.๖๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ถูกมอบหมายให้สอน

สำหรับความรู้ของครู เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษาที่สอนนั้น

มีดังนี้

ตารางที่ ๔๒

ความรู้ของครูเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

ความรู้ของครู	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาอย่างกระจ่างชัด	๕	๑๖.๖๗
๒. เคยศึกษามาก่อนแต่ยังไม่ค่อยเข้าใจและไม่มีประสบการณ์เพียงพอ	๑๘	๖๐.๐๐
๓. ไม่เคยศึกษามาก่อนเลยต้องค้นคว้าภายหลัง	๗	๒๖.๖๗

จากตารางที่ ๔๒ แสดงว่า ครูสังคมศึกษาที่สอนวิชาเลือกส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๐.๐๐ เคยศึกษาเนื้อหาบางส่วน แต่ยังไม่ค่อยเข้าใจ และไม่มีประสบการณ์เพียงพอ รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๖๗ ไม่เคยศึกษามาก่อนต้องค้นคว้าภายหลัง ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๖.๖๗ มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษาอย่างกระจ่างชัด

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือกในหลักสูตรสังคมศึกษา
มีดังนี้

ตารางที่ ๔๓

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือกในหลักสูตรสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับนี้	๑๕	๕๐.๐๐
๒. เนื้อหาว่างเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับนี้	๑	๓.๓๓
๓. เนื้อหาเหมาะสมสำหรับนักเรียนในระดับนี้	๖	๒๐.๐๐
๔. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการ ดำเนินอาชีพในอนาคต	๑๐	๓๓.๓๓
๕. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาคือ ในอนาคต	๑๒	๔๐.๐๐
๖. เนื้อหาวิชามากเกินไป	๑๖	๕๓.๓๓
๗. เนื้อหาวิชาน้อยเกินไป	๑	๓.๓๓
๘. เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับท้องถิ่นที่นักเรียนอยู่	๕	๑๖.๖๖

จากตารางที่ ๔๓ แสดงว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือกในหลักสูตรสังคมศึกษาของครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๓.๓๓ มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชามากเกินไป รองลงมาคือร้อยละ ๕๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหายากเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับนี้ รองลงมาคือร้อยละ ๔๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาในอนาคต ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓.๓๓ มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาน้อยเกินไป และเนื้อหาว่างเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับนี้

สำหรับปัญหาของครูในการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ ๔๔

ปัญหาในการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

ปัญหา	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ปัญหาความไม่เหมาะสมของเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้	๑๕	๕๐.๐๐
๒. ปัญหาด้านการจัดอุปกรณ์การสอน	๑๘	๖๐.๐๐
๓. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอน	๑๐	๓๓.๓๓
๔. ปัญหาด้านการจัดหนังสือแบบเรียนและหนังสืออุเทศกประกอบการสอน	๒๗	๙๐.๐๐
๕. ปัญหาด้านการวัดผล	๓	๑๐.๐๐

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่าปัญหาในการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษาที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๙๐.๐๐ ประสบคือปัญหาด้านการจัดหนังสือแบบเรียนและหนังสืออุเทศกประกอบการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๖๐.๐๐ ประสบปัญหาด้านการจัดอุปกรณ์การสอน รองลงมาคือร้อยละ ๕๐.๐๐ ประสบปัญหาความไม่เหมาะสมของเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้ ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๐.๐๐ ประสบปัญหาการวัดผล

ภาค ๒ ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาทั้ง ๒๐ คนนั้น ผู้วิจัย ได้กำหนดค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูในคานต่าง ๆ ออกเป็น ๕ ระดับคือ

เห็นควยอย่างยิ่ง	แทนค่าเท่ากับ ๕
เห็นควย	แทนค่าเท่ากับ ๔
ไม่แน่ใจ	แทนค่าเท่ากับ ๓
ไม่เห็นควย	แทนค่าเท่ากับ ๒
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	แทนค่าเท่ากับ ๑

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๔๕

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. ควรตั้งวัตถุประสงค์ของวิชาในหมวดสังคมศึกษาให้แน่ชัดยิ่งขึ้น	๔.๐๗
๒. ควรจำกัดขอบเขตเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้แน่ชัดขึ้น	๔.๑๕
๓. ควรเรียงเนื้อหาในวิชาประวัติศาสตร์จากปัจจุบัน ไปอดีต	๓.๓๘
๔. การจัดเรียงเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์เหมาะสมแล้ว	๓.๓๐
๕. การจัดเรียงเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองเหมาะสมแล้ว	๒.๖๓
๖. การจัดเรียงเนื้อหาวิชาศีลธรรมเหมาะสมแล้ว	๓.๕๒
๗. ควรสอนวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมตะวันออกเป็นวิชาเลือก	๓.๒๗
๘. ควรสอนวัฒนธรรมตะวันตกเป็นวิชาเลือก	๓.๔๐
๙. ควรสอนลัทธิการเมืองและปัญหาการปกครองเป็นวิชาเลือก	๓.๘๓
๑๐. ควรสอนภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป็นวิชาเลือก	๓.๖๗
๑๑. ควรสอนภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจเกี่ยวกับเกษตรกรรมเป็นวิชาเลือก	๓.๖๕

จากตารางที่ ๔๕ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มเห็นคว่าควรตั้งวัตถุประสงค์ของวิชาในหมวดสังคมศึกษาให้แน่ชัดยิ่งขึ้น และควรจำกัดขอบเขตเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้แน่ชัดยิ่งขึ้น และควรจำกัดขอบเขตเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้แน่ชัดขึ้น :

เกี่ยวกับการจัดเนื้อหาหมวดวิชาสังคมศึกษา วิชาที่ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มว่าเห็นคว่ากับการจัดเรียงเนื้อหาในหลักสูตรว่าเหมาะสมแล้ว ได้แก่ วิชาศีลธรรม การสอนวัฒนธรรมตะวันตกเป็นวิชาเลือกและการสอนลัทธิการเมืองและปัญหาการปกครองประเทศเป็นวิชาเลือก (ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ ๓๑, ๓๒) การสอนภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจเกี่ยวกับเกษตรกรรมเป็นวิชาเลือก (ตามหลักสูตรภูมิศาสตร์ ๒๑, ๒๒) และการสอน

ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจอุตสาหกรรมเป็นวิชาเลือก (ตามหลักสูตรภูมิศาสตร์ ๓๑,๓๒)

ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มว่าไม่แน่ใจในการจัดเรียงเนื้อหาในวิชาประวัติศาสตร์จากปัจจุบันไปอดีตตามหลักสูตรสังคมศึกษาในปัจจุบันว่าเหมาะสมหรือไม่ ครูมีแนวโน้มว่าไม่แน่ใจเกี่ยวกับการจัดเรียงเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองตามที่หลักสูตรระบุไว้ และการสอนวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมตะวันออกเป็นวิชาเลือก (ตามหลักสูตรประวัติศาสตร์ ๒๑ และ ๒๒) ว่าเหมาะสมหรือไม่

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดเวลาเรียนของวิชาในหมวดสังคมศึกษาตามที่หลักสูตรมัธยมแบบประสมได้ระบุไว้ มีดังนี้

ตารางที่ ๔๖

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับการจัดคาบเวลาตามหลักสูตรสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การกำหนดเวลาเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ๔๐ คาบตลอดปี	๓.๒๕
๒. การกำหนดเวลาเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ๓๐ คาบตลอดปี	๓.๑๒
๓. การกำหนดเวลาเรียนวิชาศิลปะ ๒๐ คาบตลอดปี	๓.๒๔
๔. การกำหนดเวลาเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ๓๐ คาบตลอดปี	๒.๔๕

จากตารางที่ ๔๖ แสดงว่าครูสังคมศึกษามีแนวโน้มไม่แน่ใจในการจัดคาบเวลาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวิชาศิลปะ ตามที่หลักสูตรสังคมศึกษากำหนดไว้ว่าเหมาะสมหรือไม่ ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มไม่เห็นด้วยในการจัดคาบเวลาวิชาหน้าที่พลเมืองตามที่หลักสูตรสังคมศึกษากำหนดไว้ให้มีเวลา ๓๐ คาบตลอดปี

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือแบบเรียนนั้น แสดงตามตารางที่ ๔๗ คือ

ตารางที่ ๔๗

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบเรียนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาแบบเรียนใหม่	๔.๐๘
๒. การจัดหนังสือแบบเรียนเพิ่มเติมในโรงเรียน	๔.๑๘
๓. การแนะนำหนังสืออ่านประกอบแต่ละวิชา	๔.๐๓
๔. การปรับปรุงรูปเล่มของหนังสือแบบเรียน	๓.๗๘

จากตารางที่ ๔๗ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาหนังสือแบบเรียนใหม่ การจัดหนังสือแบบเรียนเพิ่มเติมในโรงเรียน การแนะนำหนังสืออ่านประกอบแต่ละวิชา และการปรับปรุงรูปเล่มของหนังสือแบบเรียน

เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในด้านการจัดบริการอุปกรณ์การสอนสังคมศึกษา ผลการวิจัย มีดังนี้

ตารางที่ ๔๘

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับการจัดบริการอุปกรณ์การสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การจัดหาอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม	๔.๒๗
๒. การให้คำแนะนำในการใช้อุปกรณ์การสอนแก่ครู	๔.๑๐
๓. การเพิ่มงบประมาณการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน	๔.๒๓
๔. การส่งเอกสารของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง	๔.๓๒

จากตารางที่ ๔๘ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มเห็นควยในการที่จะให้มีการจัดหาอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม การให้คำแนะนำในการใช้อุปกรณ์การสอนแก่ครู การเพิ่มงบประมาณการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน และการส่งเอกสารของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

สำหรับความคิดเห็นของครูในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการสอนสังคมศึกษานั้น ผลการวิจัยปรากฏตามตารางที่ ๔๙ คือ

ตารางที่ ๔๕

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา
เกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมประกอบการสอน

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การจัดกิจกรรมการสอนอื่น ๆ ในชั้นนอกเหนือไปจากวิธีบรรยาย	๔.๐๓
๒. การจัดทัศนศึกษา	๔.๑๐
๓. การจัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษา	๓.๕๓
๔. การปรับปรุงอาคารสถานที่เรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม	๔.๐๗

จากตารางที่ ๔๕ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มเห็นด้วยในการจัดกิจกรรมการสอนอื่น ๆ ในชั้นนอกเหนือไปจากวิธีบรรยาย การจัดทัศนศึกษา การจัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษา และการปรับปรุงอาคารสถานที่เรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม
ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการวัดผลการสอนสังคมศึกษามีดังนี้

ตารางที่ ๕๐

ค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการวัดผลการสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การให้ครูสังคมศึกษาเป็นผู้ให้คะแนนความประพฤตินักเรียน	๓.๖๗
๒. การคิดคะแนนเป็นเกรด	๓.๓๐
๓. การให้คะแนนการทำกิจกรรมของนักเรียน	๓.๘๓
๔. การให้คะแนนวิชาแต่ละวิชาในหมวดสังคมศึกษาเท่า ๆ กัน	๓.๓๕

จากตารางที่ ๕๐ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มเห็นด้วยกับการให้ครูสังคมศึกษาเป็นผู้ให้คะแนนความประพฤตินักเรียน และการให้คะแนนการทำกิจกรรมของนักเรียน ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มไม่แน่ใจในการวัดผลโดยวิธีการคิดคะแนนเป็นเกรด และการให้คะแนนวิชาแต่ละวิชาในหมวดสังคมศึกษาเท่า ๆ กัน

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับวิธีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอน ปรากฏตามตารางที่ ๕๑ คือ

ตารางที่ ๕๑

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับวิธีเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอน

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การบรรจุครูสังคมศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียน	๔.๑๕
๒. การปรับปรุงหลักสูตรสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูให้สนองต่อหลักสูตรมัธยมแบบประสม	๓.๘๘
๓. การส่งครูสังคมศึกษาในโรงเรียนไปศึกษาต่อ	๔.๗๒
๔. การส่งครูสังคมศึกษาไปรับการอบรมเนื้อหาวิชาการเป็นครั้งคราว	๔.๒๒
๕. การส่งศึกษานิเทศก์สังคมศึกษามาอบรมครูในโรงเรียน	๓.๗๗
๖. การให้ครูสังเกตการสอนและเยี่ยมเยียนครูโรงเรียนอื่น	๓.๘๐
๗. การประชุมครูเพื่อร่วมทำประมวลการสอน	๓.๗๘

จากตารางที่ ๕๑ แสดงว่า ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มว่า เห็นด้วยกับวิธีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนสังคมศึกษา โดยการบรรจุครูสังคมศึกษาเพิ่มเติมในโรงเรียน การปรับปรุงหลักสูตรสังคมศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูให้สนองต่อหลักสูตรมัธยมแบบประสม การส่งครูสังคมศึกษาในโรงเรียนไปศึกษาต่อ การส่งครูสังคมศึกษาไปรับการอบรมเนื้อหาวิชาการเป็นครั้งคราว การส่งศึกษานิเทศก์สังคมศึกษามาอบรมครูในโรงเรียน การให้ครูสังเกตการสอนและเยี่ยมเยียนครูโรงเรียนอื่น และการประชุมครูเพื่อร่วมทำประมวลการสอน

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของครู

๑. หลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ครู คือ หลักสูตรสังคมศึกษาของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ยังไม่มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอ

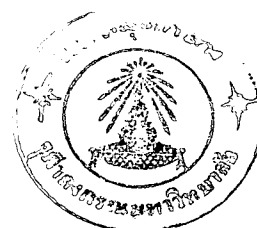
ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุง เนื้อหาของหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองใหม่
๒. ควรปรับปรุง เวลาเรียนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสังคมศึกษา
๓. ควรคำนึงถึง วุฒิภาวะและความสนใจของนักเรียน แล้วปรับปรุง เนื้อหาวิชาในหมวดสังคมศึกษาให้สนองต่อความสนใจของนักเรียน
๔. ควรตั้งขอบเขตของ เนื้อหาในหลักสูตรสังคมศึกษาให้แน่ชัดยิ่งขึ้น

๒. การสอนของครู ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ครูอีกประการหนึ่ง คือครูไม่สามารถทำการสอนสังคมศึกษาตามหลักสูตรมัธยมแบบประสมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้มีการอบรมวิธีการสอนตามนโยบายมัธยมแบบประสม
๒. เพิ่มจำนวนครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๓. โรงเรียนควรจัดให้ครูที่เรียนสังคมศึกษามาโดยตรง เป็นผู้ทำการสอนหมวดวิชาสังคมศึกษา
๔. ควรให้ครูสังคมศึกษาทำการสอนวิชาในหมวดสังคมศึกษาที่ตนถนัด และเคยศึกษามาโดยตรง การให้ครูสังคมศึกษาสอนวิชาทั้งหมดในหมวดสังคมศึกษานั้น มีปัญหาว่าครูไม่ถนัดในบางวิชา
๕. ควรสร้างประมวลการสอนสังคมศึกษา
๖. ควรจัดให้มีห้องสมุดสำหรับครูสังคมศึกษา

๓. อุปกรณ์การสอน ปัญหาคือ อุปกรณ์การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนนั้น มีไม่เพียงพอ

ขอเสนอแนะ

ควรเพิ่มอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนให้มากขึ้น

๔. หนังสือแบบเรียน ปัญหาคือ ครูยังไม่มืหนังสือแบบเรียน และเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนยังไม่เหมาะสม

ขอเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่มปริมาณการผลิตหนังสือแบบเรียนให้มากขึ้น

๒. ควรปรับปรุงประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ปัญหาคือ นักเรียนไม่สนใจเลือกเรียน ทำให้โรงเรียนต้องปิดสอนโดยปริยาย เพราะนักเรียนที่เลือกมีน้อยเกินกว่าจะเปิดได้

ขอเสนอแนะ

๑. ควรใช้บริการแนะแนวในโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ในการให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

๒. ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาเลือกสังคมศึกษาเสียใหม่ เพราะปัจจุบันเนื้อหาวิชาเลือกซ้ำซ้อนเกินไป เป็นที่น่าเบื่อหน่ายของนักเรียน

๖. การวัดผล ปัญหาคือ การวัดผลการเรียนการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ยังไม่ประสิทธิภาพ

ขอเสนอแนะ

๑. การวัดผลไม่ควรคิคะแนรวมเป็นหมวด เพราะยุ่งยากมาก ควรแยกเป็นรายวิชา

๒. การวัดผล ควรปรับปรุงระเบียบวิธีการคิดคะแนนเป็นเกรด เพราะปัจจุบันนักเรียน
อ่อนมาก และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนสังคมศึกษา

นักเรียน

ภาค ๑

ข้อมูลพื้นฐาน

จากการออกแบบสอบถามนักเรียน จำนวน ๒๖๐ คน หรือร้อยละ ๓ ของจำนวนนักเรียน
ทั้งหมด ผลปรากฏว่า เป็นนักเรียนชาย ๒๓๒ คน นักเรียนหญิง ๒๘ คน

อายุของนักเรียนนั้น ที่สูงสุดคือ ๑๘ ปี ต่ำสุดคือ ๑๒ ปี อายุเฉลี่ยของนักเรียนใน
ระดับนี้ คือ ๑๔.๘๒ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ ๐.๓๔

ภูมิลำเนาเดิมของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนส่วนมาก คือร้อยละ ๘๖.๓๑ มีภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดเดียวกับโรงเรียนของตน ส่วนนักเรียนร้อยละ ๑๓.๖๙ ไม่มีภูมิลำเนาจังหวัดเดียวกับโรงเรียนของตน แสดงว่า โรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับนักเรียนในท้องถิ่นบริเวณเดียวกับโรงเรียน ซึ่งบรรลุนิติบุคคลประสงค์ของโครงการมัธยมแบบประสม

สำหรับพื้นฐานอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน มีดังนี้

ตารางที่ ๕๒

อาชีพบิดามารดาของนักเรียน

อาชีพ	บิดา		มารดา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ข้าราชการ	๑๐๔	๔๐.๐๐	๒๔	๔.๒๓
๒. ค้าขาย	๔๓	๓๕.๓๗	๑๒๘	๔๔.๖๒
๓. เกษตรกรรม	๓๕	๑๓.๕๖	๔๒	๑๖.๑๕
๔. รับจ้าง	๑๗	๖.๕๔	๗	๒.๖๘
๕. ทำงานบ้าน	—	—	๕๘	๒๒.๓๑
๖. ไม่มีอาชีพ (เสียชีวิต)	๑๑	๔.๒๓	—	—

จากตารางที่ ๕๒ จะเห็นว่า อาชีพบิดาของนักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๔๐.๐๐ เป็นข้าราชการ รองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๓๗ ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพที่บิดาประกอบอาชีพน้อยที่สุด คือร้อยละ ๖.๕๔ ได้แก่อาชีพรับจ้าง

อาชีพมารดาของนักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๔๔.๖๒ ได้แก่อาชีพค้าขาย รองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๓๑ มีอาชีพทำงานบ้าน มารดานักเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๒.๖๘ มีอาชีพรับจ้าง

สำหรับความคาดหวังของนักเรียน เมื่อสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๕๓

ความคาดหวังของนักเรียนเมื่อเรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความคาดหวัง	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. จะศึกษาคอร์สอบเตรียมอุดมศึกษา	๑๕๗	๖๐.๓๘
๒. จะศึกษาคอร์สอบเทคนิคหรืออาชีวศึกษา	๕๓	๓๕.๓๗
๓. จะประกอบอาชีพ	๑๐	๓.๘๕

จากตารางที่ ๕๓ แสดงว่า เมื่อสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๖๐.๓๘ คาดหวังจะศึกษาคอร์สอบเตรียมอุดมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๓๗ คาดหวังจะศึกษาคอร์สอบเทคนิคหรืออาชีวศึกษา นักเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๓.๘๕ คาดหวังจะประกอบอาชีพ

สำหรับประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนสังคมศึกษา ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๔ คือ

ตารางที่ ๕๔
ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนสังคมศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. พื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ	๑๐๔	๔๐.๐๐
๒. ความรับผิดชอบใ้หน้าี่ทำงาน	๕๖	๒๑.๕๓
๓. ความสามัคคีและความร่วมมือในการทำงาน	๔๑	๑๕.๗๗
๔. ความสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	๕๐	๑๙.๒๓
๕. การมีคุณธรรมและศีลธรรมจรรยา	๙๔	๓๖.๑๕
๖. ความสามารถในการแก้ปัญหา	๓๐	๑๑.๕๔
๗. ความสนใจอยากรู้ อยากเห็น	๔๔	๑๖.๙๒
๘. ความเข้าใจในเพื่อนมนุษย์และสังคม	๑๑๕	๔๔.๒๓

จากตารางที่ ๕๔ แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๔๔.๒๓ ได้ประโยชน์ในการเรียนสังคมศึกษา คือมีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์และสังคม รองลงมาคือร้อยละ ๔๐.๐๐ ได้รับประโยชน์ในการเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ รองลงมาคือร้อยละ ๓๖.๑๕ ได้รับประโยชน์ในการมีคุณธรรมและศีลธรรมจรรยา นักเรียนจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๑.๕๔ ได้รับประโยชน์ คือมีความสามารถในการแก้ปัญหา

สำหรับหนังสือที่นักเรียนใช้ค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา ได้แจกแยกประเภทตามตารางที่ ๕๕

ตารางที่ ๕๕
หนังสือที่นักเรียนใช้ค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา

ประเภทของหนังสือ	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. วารสารการศึกษา	๓๒	๑๒.๓๘
๒. หนังสือสารคดี	๓๖	๒๙.๒๓
๓. หนังสือพิมพ์และนิตยสาร	๘๘	๓๔.๒๓
๔. เอกสารหน่วยราชการ	๑๔	๕.๓๘
๕. หนังสือแบบเรียน	๑๓๒	๕๓.๖๘

จากตารางที่ ๕๕ แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๓.๖๘ ใช้หนังสือแบบเรียนสำหรับค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๓๔.๒๓ ใช้หนังสือพิมพ์และนิตยสารสำหรับค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๒๙.๒๓ ใช้หนังสือสารคดีสำหรับค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา นักเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๕.๓๘ ใช้เอกสารหน่วยราชการสำหรับค้นคว้าประกอบการเรียนสังคมศึกษา

ภาค ๒

วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

นักเรียนที่ทำการวิจัยทั้งสิ้น ๒๒๐ คนนี้ เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา จำนวน ๕๐ คน และนักเรียนที่ไม่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา จำนวน ๒๒๐ คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุที่นักเรียนทั้ง ๒๒๐ คนไม่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ปรากฏตามตารางที่ ๕๖ ดังนี้

ตารางที่ ๕๖

สาเหตุที่นักเรียนไม่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

สาเหตุ	จำนวน	
	นักเรียน	ร้อยละ
๑. ไม่สนใจวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา	๖๕	๒๘.๗๕
๒. ไม่มีความสามารถเพียงพอในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา	๑๐๑	๔๒.๐๘
๓. เนื้อหาวิชาว่างเกินไป	๓	๑.๒๕
๔. เนื้อหาวิชาไม่สมบูรณ์	๑	๐.๔๒
๕. เนื้อหาวิชาไม่เป็นประโยชน์	๒๘	๑๑.๖๗
๖. ครูแนะแนวแนะนำว่าไม่ควรเรียน	๑๗	๗.๐๘
๗. ไม่เข้าใจวิธีเลือกเรียน	๓	๑.๒๕
๘. เข้าเรียนรั้วโรงเรียนวิชาเลือกสังคมศึกษาไม่ได้	๓	๑.๒๕
๙. ไม่ชอบครูผู้สอน	๑	๐.๔๒
๑๐. โรงเรียนยังขาดอุปกรณ์ประกอบการสอน	๑	๐.๔๒

จากตารางที่ ๕๖ แสดงว่า สาเหตุที่นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๔๒.๐๘ ไม่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา เพราะไม่มีความสามารถเพียงพอในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๗๕ ไม่สนใจวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๑๑.๖๗ ไม่เลือกเรียนเพราะเนื้อหาวิชาไม่เป็นประโยชน์

สำหรับสาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษานั้น จากการวิจัย-นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเลือกสังคมศึกษา จำนวน ๔๐ คน ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ ๕๗

สาเหตุที่นักเรียนเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

สาเหตุ	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาวิชาน่าสนใจ	๑๕	๔๗.๕๐
๒. เนื้อหาวิชามีประโยชน์ในการศึกษาต่อ	๒๗	๖๗.๕๐
๓. เนื้อหาวิชามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	๘	๒๐.๐๐
๔. เลือกเรียนตามคำแนะนำของครูแนะแนว	๖	๑๕.๐๐
๕. เรียนง่าย ได้คะแนนดี	—	—
๖. ไม่มีวิชาอื่นที่สามารถเลือกเรียนได้	๒	๕.๐๐

จากตารางที่ ๕๗ ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๖๗.๕๐ เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา เพราะเนื้อหาที่มีประโยชน์ในการศึกษาต่อ รองลงมาคือร้อยละ ๔๗.๕๐ เลือกเรียนเพราะเนื้อหาที่น่าสนใจ นักเรียนส่วนน้อยคือร้อยละ ๕.๐๐ ที่เลือกเรียนเพราะไม่มีวิชาอื่นที่สามารถเลือกเรียนได้ และไม่มีนักเรียนคนใดเลือกเรียน เพราะเรียนง่ายได้คะแนนดี

สำหรับอุปสรรคที่นักเรียนคิดว่าจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ปรากฏตามตารางที่ ๕๘ คือ

ตารางที่ ๕๘

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียน
วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

อุปกรณ์	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ภาพยนต์ สไลด์ และฟิล์มสตริป	๑๔	๓๕.๐๐
๒. แผนที่	๓๐	๓๕.๐๐
๓. ของจริงหรือหุ่นจำลอง	๒๓	๕๗.๕๐
๔. รูปภาพ	๒๐	๕๐.๐๐
๕. เครื่องมือทดลอง	๑๔	๓๕.๐๐

จากตารางที่ ๕๘ แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๓๕.๐๐ มีความคิดเห็นว่า
อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา คือ แผนที่ รองลงมาคือร้อยละ
๕๗.๕๐ มีความคิดเห็นว่าอุปกรณ์ที่จำเป็นคือ ของจริงหรือหุ่นจำลอง รองลงมาคือร้อยละ
๕๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่าอุปกรณ์ที่จำเป็นคือ รูปภาพ นักเรียนจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ
๓๕.๐๐ มีความคิดเห็นว่าอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา คือ
ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป และเครื่องมือทดลอง

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จำเป็นเพื่อประกอบการเรียนวิชา
เลือกในหมวดสังคมศึกษา ปรากฏตามตารางที่ ๕๘ ดังนี้

ตารางที่ ๕๕

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จำเป็นในการเรียน
วิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

กิจกรรม	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. การค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติม	๒๔	๖๐.๐๐
๒. การทดลองปฏิบัติการจริง ๆ	๑๒	๓๐.๐๐
๓. การจัดทัศนศึกษา	๑๗	๔๒.๕๐
๔. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	๑๓	๓๒.๕๐
๕. การฉายภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป	๕	๑๒.๕๐
๖. การอภิปราย การโต้วาที	๑๐	๒๕.๐๐
๗. การจัดนิทรรศการ	๔	๑๐.๐๐

จากตารางที่ ๕๕ จะเห็นว่า ความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๖๐.๐๐ มีความเห็นว่า กิจกรรมที่จำเป็นในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา คือการค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ ๔๒.๕๐ มีความเห็นว่ากิจกรรมที่จำเป็น คือการจัดทัศนศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๓๒.๕๐ มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่จำเป็น คือการเชิญวิทยากรมาบรรยาย นักเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๑๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่จำเป็น คือการจัดนิทรรศการ

สำหรับปัญหาที่นักเรียนประสบในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา ปรากฏตาม ตารางที่ ๖๐ ดังนี้

ตารางที่ ๖๐

ปัญหาที่นักเรียนประสบในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

ปัญหา	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ	๒	๕.๐๐
๒. เนื้อหาวิชาไม่เป็นประโยชน์	๒	๕.๐๐
๓. เนื้อหาวิชายากเกินไป	๒	๕.๐๐
๔. เนื้อหาวิชาง่ายเกินไป	—	—
๕. เนื้อหาวิชาไม่สมบูรณ์ กระจางชัด	๓	๑๓.๕๐
๖. ขาดแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ	๑๒	๓๐.๐๐
๗. ขาดอุปกรณ์ประกอบการเรียน	๑๕	๓๗.๕๐
๘. ไม่อาจจัดกิจกรรมประกอบการเรียน	๕	๑๒.๕๐
๙. ไม่มีปัญหา	๑๐	๒๕.๐๐

จากตารางที่ ๖๐ ปัญหาที่นักเรียนประสบในการเรียนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษานั้น นักเรียนส่วนมาก คือร้อยละ ๓๗.๕๐ ประสบปัญหาขาดอุปกรณ์ประกอบการเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๐๐ ประสบปัญหาขาดแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ รองลงมาคือร้อยละ ๒๕.๐๐ ไม่มีปัญหา นักเรียนจำนวนน้อยที่สุดประสบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา คือไม่มีนักเรียนผู้ใดเลยที่ประสบปัญหาเนื้อหาวิชาง่ายเกินไป นักเรียนร้อยละ ๕.๐๐ ประสบปัญหาเนื้อหาวิชาไม่น่าสนใจ เนื้อหาวิชาไม่เป็นประโยชน์ และเนื้อหาวิชายากเกินไป

สำหรับข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ ๒๑

ข้อเสนอแนะของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ
๑. ควรเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรให้มากขึ้น	๒	๑๕.๐๐
๒. ควรตัดทอนเนื้อหาในหลักสูตรให้น้อยลง	๒	๕.๐๐
๓. ควรปรับปรุงประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียน	๑๐	๒๕.๐๐
๔. ควรจัดทำหนังสืออ่านประกอบวิชาเลือก	๑๗	๔๒.๕๐
๕. ควรจัดอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม	๒๓	๕๗.๕๐
๖. ควรจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนเพิ่มเติม	๕	๒๒.๕๐
๗. ควรจัดให้มีการฝึกงานเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนจริง ๆ	๑๔	๓๕.๐๐
๘. ควรปรับปรุงคุณภาพของครูผู้สอน	๑๑	๒๗.๕๐

จากตารางที่ ๒๑ แสดงว่า นักเรียนส่วนมาก คือร้อยละ ๕๗.๕๐ เสนอแนะให้จัดอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม เพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาเลือกในหมวดสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๔๒.๕๐ เสนอแนะให้จัดทำหนังสืออ่านประกอบวิชาเลือก รองลงมาคือร้อยละ ๓๕.๐๐ เสนอแนะให้มีการฝึกงานเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนจริง ๆ นักเรียนจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๕.๐๐ เสนอแนะให้ตัดทอนเนื้อหาในหลักสูตรให้น้อยลง

ภาค ๓

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา

ในการวิจัยข้อเสนอแนะของนักเรียนทั้ง ๒๒๐ คน เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักค่าเฉลี่ยข้อเสนอแนะของนักเรียน เป็น ๕ ระดับ คือ

เป็นควยอย่างยิ่ง	แทนค่าเท่ากับ	๕
เห็นควย	แทนค่าเท่ากับ	๔
ไม่แน่ใจ	แทนค่าเท่ากับ	๓
ไม่เห็นควย	แทนค่าเท่ากับ	๒
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	แทนค่าเท่ากับ	๑

ผลการวิจัย ปรากฏตามตารางที่ ๒๒ ถึง ตารางที่ ๒๗ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๒

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย
๑. จำนวนชั่วโมงเรียนของหมวดสังคมศึกษาที่กำหนดไว้ยังไม่เหมาะสม	๓.๐๕
๒. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนไม่น่าสนใจ	๒.๒๕
๓. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนมากเกินไป	๒.๕๒
๔. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนน้อยเกินไป	๒.๓๖
๕. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนยากเกินไป	๒.๕๗
๖. ภาษาเขียนในหนังสือแบบเรียนยากแก่การเข้าใจ	๒.๓๖
๗. แบบเรียนยังไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์	๒.๕๐
๘. ควรจัดหนังสืออ่านประกอบแบบเรียนเพิ่มเติม	๔.๕๔
๙. ควรปรับปรุงคุณภาพของภาพและแผนที่ในแบบเรียน	๔.๐๘

จากตารางที่ ๒๒ นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อเสนอแนะที่ว่า ควรจัดหนังสืออ่านประกอบแบบเรียนเพิ่มเติม นักเรียนเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ว่า ควรปรับปรุงคุณภาพของภาพและแผนที่ในแบบเรียน นักเรียนมีแนวโน้มไม่แน่ใจกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ว่า จำนวนชั่วโมงเรียนของหมวดสังคมศึกษาที่กำหนดไว้ยังไม่เหมาะสม เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนมากเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนน้อยเกินไป เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนยากเกินไป ภาษาเขียนในหนังสือแบบเรียนยากแก่การเข้าใจ และแบบเรียนยังไม่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ นักเรียนมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่า เนื้อหาวิชาในหลักสูตรและแบบเรียนไม่น่าสนใจ

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน มีดังนี้

ตารางที่ ๒๓

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ประกอบการสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. ครูจำเป็นต้องมีอุปกรณ์การสอน	๔.๔๔
๒. อุปกรณ์การสอนช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น	๔.๕๐
๓. ครูยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน	๔.๐๖
๔. อุปกรณ์การสอนช่วยให้นักเรียนสนุกและน่าสนใจ	๔.๒๗
๕. อุปกรณ์การสอนทำให้น่าเบื่อ เสียเวลา และไม่มีประโยชน์	๑.๖๑

จากตารางที่ ๒๓ แสดงว่า นักเรียนมีแนวโน้มเห็นด้วยอย่างยิ่งกับความคิดเห็นที่ว่า อุปกรณ์การสอนช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น นักเรียนมีแนวโน้มเห็นด้วยว่า ครูจำเป็นต้องมีอุปกรณ์การสอน ครูยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน และอุปกรณ์การสอนช่วยให้นักเรียนสนุกและน่าสนใจ นักเรียนมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยว่า อุปกรณ์การสอนทำให้น่าเบื่อ เสียเวลา และไม่มีประโยชน์

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรม ปรากฏตามตารางที่ ๒๔ คือ

ตารางที่ ๒๔

ค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบการสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การจัดกิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้สนุกและสนใจบทเรียนขึ้น	๔.๐๘
๒. กิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น	๔.๑๕
๓. การจัดกิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้นักเรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่	๔.๐๒
๔. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลามาก แต่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน	๓.๕๕
๕. การจัดกิจกรรมไม่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนเลย	๑.๕๗

จากตารางที่ ๒๔ แสดงว่า นักเรียนมีแนวโน้มเห็นคว่า การจัดกิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้สนุกและสนใจบทเรียนขึ้น กิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนสังคมศึกษาช่วยให้นักเรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และการจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลามาก แต่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มว่า ไม่เห็นคว่าการจัดกิจกรรมไม่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนเลย แสดงว่านักเรียนเห็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนสังคมศึกษา

เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องการวัดผลการเรียนสังคมศึกษา ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ได้แสดงไว้ในตารางที่ ๒๕ ดังนี้

ตารางที่ ๒๕

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์ศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย
๑. การตัดสินคะแนนเป็นเกรดมีประสิทธิภาพดีกว่าการตัดสินคะแนนเป็นร้อยละ	๓.๕๒
๒. การตัดสินคะแนนเป็นเกรด เป็นเรื่องซับซ้อนยากแก่ความเข้าใจ	๓.๐๑
๓. การตัดสินคะแนนเป็นเกรด ไม่อาจวัดความสามารถได้ทุกด้าน	๓.๑๒
๔. การตัดสินคะแนนเห็นเกรด ยากแก่การเชื่อถือและไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน	๓.๐๐
๕. การตัดสินคะแนนเป็นเกรด เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษา	๓.๒๓
๖. ควรมีคะแนนความประพฤติในการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษา	๔.๑๑
๗. การเรียนสัมฤทธิ์ศึกษาควรมีคะแนนทำกิจกรรมในชั้นเรียน	๔.๐๔

จากตารางที่ ๒๕ แสดงว่า นักเรียนยังไม่แน่ใจว่าการตัดสินคะแนนเป็นเกรด ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียนมัธยมแบบประสม มีประสิทธิภาพหรือไม่ กล่าวคือนักเรียนมีแนวโน้มไม่แน่ใจว่า การตัดสินคะแนนเป็นเกรดมีประสิทธิภาพดีกว่าการตัดสินคะแนนเป็นร้อยละ การตัดสินคะแนนเป็นเกรดเป็นเรื่องซับซ้อนยากแก่ความเข้าใจ การตัดสินคะแนนเป็นเกรดไม่อาจวัดความสามารถได้ทุกด้าน การตัดสินคะแนนเป็นเกรดยากแก่การเชื่อถือ และไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน และการตัดสินคะแนนเป็นเกรดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษา

นักเรียนเห็นด้วยกับข้อที่ว่า ควรมีคะแนนความประพฤติในการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษา และการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษาควรมีคะแนนทำกิจกรรมในชั้นเรียน

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคในการเรียนสัมฤทธิ์ศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ ๖๖

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักขอเสนอแนะของนักเรียนในการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย
๑. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านจำนวนครูไม่เพียงพอ	๓.๑๖
๒. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านบุคลากรที่มีความสามารถในการสอน	๒.๘๕
๓. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านหลักสูตรไม่เหมาะสม	๒.๘๘
๔. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ	๓.๗๕
๕. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านบุคลากรอุปกรณ์การสอน	๓.๕๕
๖. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านการจัดกิจกรรมการสอน	๒.๖๕
๗. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาเรียนมากเกินไป	๒.๒๐
๘. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาเรียนมีไม่พอ	๒.๕๒
๙. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านอาคาร	๓.๘๒
๑๐. การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคในด้านอาคารสถานที่ที่เรียน	๓.๒๔

จากตารางที่ ๖๖ แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มเห็นด้วยว่า อุปสรรคในการเรียนสังคมได้แก่ อุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ อุปสรรคในด้านบุคลากรอุปกรณ์การสอนและอุปสรรคในด้านอาคาร

นักเรียนมีแนวโน้มไม่แน่ใจกับข้อที่ว่า อุปสรรคในการเรียนสังคมศึกษา คืออุปสรรคในด้านจำนวนครูไม่เพียงพอ การขาดครูที่มีความสามารถในการสอน หลักสูตรไม่เหมาะสม อุปสรรคในด้านการจัดกิจกรรม อุปสรรคเกี่ยวกับเวลาเรียนมีไม่พอ อุปสรรคในด้านอาคารสถานที่เรียน

นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อที่ว่า การเรียนสังคมศึกษามีอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาเรียนนั้นมีมากเกินไป

ตารางที่ ๒๗

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักข้อเสนอแนะของนักเรียนในการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย
๑. ควรเพิ่มปริมาณครูสังคมศึกษา	๓.๘๘
๒. ควรปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนของครู	๓.๗๗
๓. ควรปรับปรุงหลักสูตรสังคมศึกษาใหม่	๓.๕๐
๔. ควรปรับปรุงหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ	๓.๘๘
๕. ควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา	๓.๘๘
๖. ควรจัดหาอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม	๔.๒๑
๗. ควรเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผล	๒.๘๒

จากตารางที่ ๒๗ นักเรียนมีแนวโน้มเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะที่ว่า ควรปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนของครู ควรปรับปรุงหลักสูตรสังคมศึกษาใหม่ ควรปรับปรุงหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ ควรจัดหาอุปกรณ์การสอนเพิ่มเติม

นักเรียนมีแนวโน้มไม่แน่ใจกับข้อเสนอแนะที่ว่า ควรเพิ่มปริมาณครูสังคมศึกษา ควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษา และควรเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผล

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียน

๑. หลักสูตร มีปัญหา คือ เนื้อหาในหลักสูตรมากเกินไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรลดเนื้อหาสังคมศึกษาในหลักสูตรลง
๒. ควรปรับปรุงหลักสูตรสังคมศึกษาให้เหมือนกับของโรงเรียนมัธยมอื่น ๆ
๓. ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนสังคมศึกษาให้มากขึ้น เพราะเนื้อหามากจนนักเรียนเรียนไม่ทัน

๒. การสอน การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงคุณภาพอาจารย์ผู้สอนให้มีคุณวุฒิสูง มีความรู้เพียงพอที่จะสอนสังคมศึกษาได้ และเพิ่มปริมาณอาจารย์สังคมศึกษาให้พอเพียง
๒. อาจารย์สังคมศึกษาควรสร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน เพราะการเรียนการสอนซึ่งไม่มีระเบียบวินัยนั้น ทำให้นักเรียนที่ตั้งใจเล่าเรียนไม่มีสมาธิและต้องถูกรบกวนอยู่เสมอ
๓. อาจารย์สังคมศึกษาควรสร้างบรรยากาศในการสอนไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป อาจารย์ที่มีอารมณ์เคร่งเครียดทำให้นักเรียนไม่กล้าซักถาม
๔. อาจารย์สังคมศึกษาควรประพฤติตนให้เหมาะสม และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน
๕. อาจารย์สังคมศึกษาไม่ควรขาดสอนบ่อย ๆ
๖. ข้อเสนอแนะให้อาจารย์สังคมศึกษาแยกสอนเป็นรายวิชาไป
๗. ควรมีห้องสำหรับเรียนสังคมศึกษาโดยเฉพาะ เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่เบื่อหน่าย และอาจารย์เองก็จะได้อสอนวิชาตามที่ถนัด

๓. อุปกรณ์การสอน ปัญหาคือ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ให้จัดเพิ่มอุปกรณ์การสอนสังคมศึกษาให้มีจำนวนมากขึ้น

๔. กิจกรรม อาจารย์สังคมศึกษายังจัดกิจกรรมประกอบการสอนสังคมศึกษาน้อย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดทัศนศึกษาประกอบการสอน
๒. ควรจัดนิทรรศการประกอบเนื้อหาที่สอนเป็นครั้ง เป็นคราว
๓. ควรให้มีการฝึกปฏิบัติการ เกี่ยวกับสิ่งที่เรียน
๔. ควรเชิญวิทยากรมาบรรยายเนื้อหาเป็นครั้ง เป็นคราว
๕. ควรจัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษา

๕. หนังสือแบบเรียน ปัญหาคือ การขาดแคลนหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดทำหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาให้มีปริมาณเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และมีคุณภาพดีพอ
๒. การแก้ปัญหาให้นักเรียนไม่มีหนังสือแบบเรียนโดยให้นักเรียนยืมใช้ในระหว่างชั่วโมงที่เรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาเนื้อหาได้ไม่เต็มที่ ควรให้นักเรียนได้ยืมใช้ตลอดปี
๓. แบบเรียนมีข้อความผิด ควรแก้ไขเนื้อหาในแบบเรียนให้ถูกต้อง
๔. ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ เพราะล้าสมัยมาก
๕. ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมือง เพราะง่ายเกินไป

๖. การวัดผล การวัดผลการ เรียนสังคมศึกษาอิงขาดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

๑. อาจารย์ควรให้การบ้านนักเรียนหลังจากที่สอนจบแต่ละชั่วโมง
๒. ควรมีการ เก็บคะแนนความประพฤติในการ เรียนสังคมศึกษา